

«Μολύβια εν δράσει...»

ΜΑΘΗΤΙΚΗ, ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ, ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΟΥ 2ου ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ

Τεύχος 4^ο, 30 Δεκεμβρίου 2022

2^ο Δημοτικό Σχολείο Αμυνταίου, Αναλήψεως 2, 53200, Αμύνταιο

Τηλέφωνο επικοινωνίας: 2386022353 email: mail@2dim-amynt.flo.sch.gr

Δεκέμβριος 2022

«Χριστούγεννα ήρθαν πάλι!»

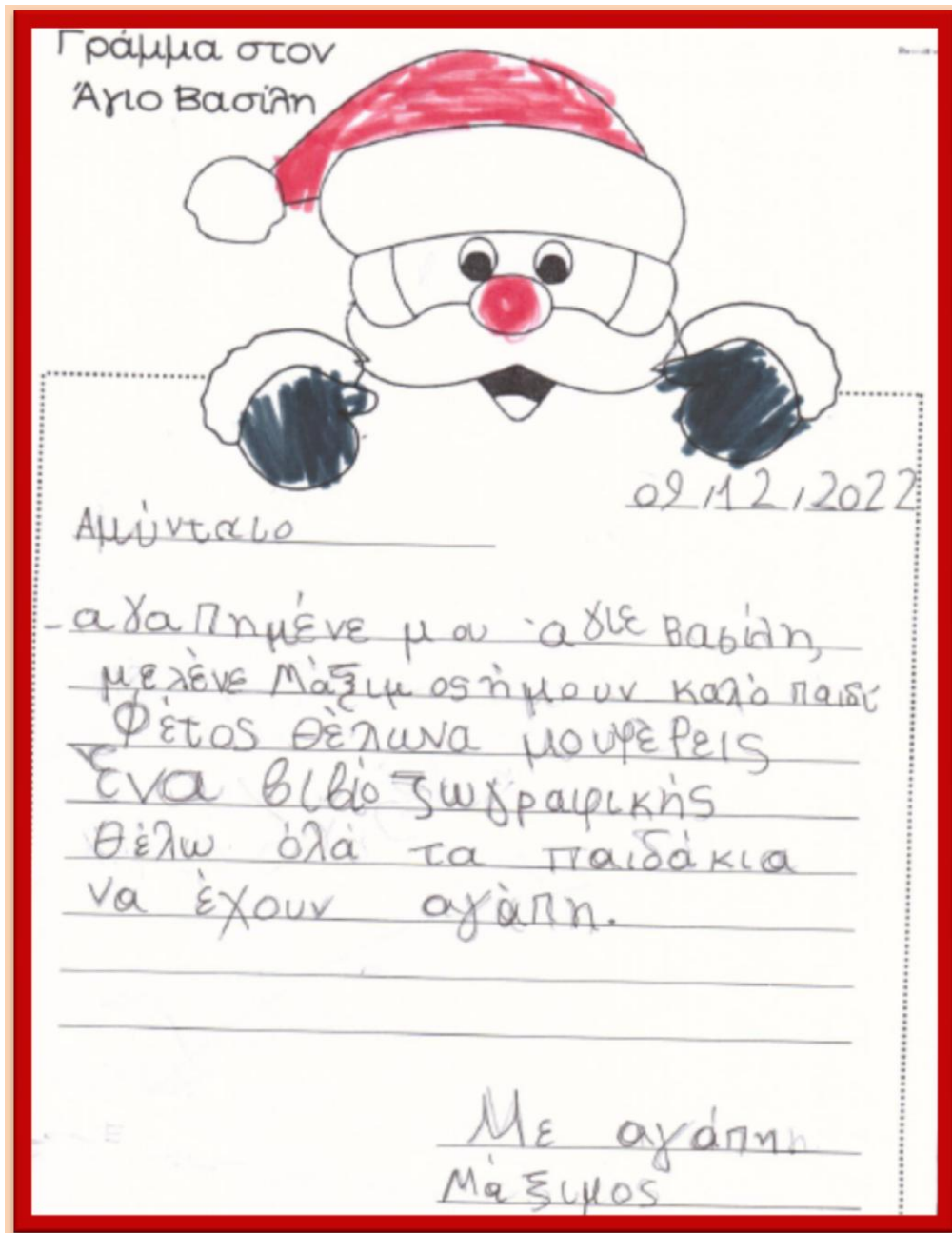

Δράση 1^η: «Γράμμα στον Άγιο Βασίλη»
από τους μαθητές της Α' τάξης

Τα Χριστούγεννα φτάνουν και τα παιδιά της Α' τάξης έγραψαν το πρώτο τους γράμμα στον πολυαγαπημένο τους Άγιο Βασίλη!!

Εύχονται τα παιδιά όλου του κόσμου να έχουν αγάπη και χαρά!!

Ήταν πολύ καλά παιδιά και σίγουρα οι επιθυμίες τους θα εισακουστούν!!!

«Μολύβια εν δράσει...»

Γράμμα στον
Άγιο Βασίλη

09/12/2022

Αμύνταλο

Αγαπητέ μου Άγιο Βασίλη,
με χένε Άγλαν και είμαι καλό
Παιδί. Φέτος θέλω να μου φέρεις ένα
αγωνιστικό αμάξι.

Θέλω όλα τα Παιδάκια να έχουν
αγάπη και χαρά.

Με αγάπη
Άγιαν

«Μολύβια εν δράσει...»

Γράμμα στον
Άγιο Βασίλη

09 / 12 / 2022

Αμύνταιο

Καλέ μου Άγνε Βασίλη,
με λένε Σταύρο και η μεγαλύτερή
φέτος θέλω να μου φέρεις ένα
μπλοκ Σωραφικής.
Θέλω όλα τα παιδάκια να έχουν
χαρά, σπύτι και αγάπη.

Με αγάπη Σταύρος

«Μολύβια εν δράσει...»

Γράμμα στον
Άγιο Βασίλη

09/10/2022

Αμύνταιο

Αγαπημένε μου Αγιεβασίλη
μελένε κρίσει και
είσαι καλόκαιρίλικό παιδί.
Φέτοςθέλω ναμου φέρεις
ένα αμάξι.

Θέλωόρα τα παιδάκια να
έχουν αγάπη, σπίνι, και
χαρά.

Με αγάπη
κρίσει

«Μολύβια εν δράσει...»

Γράμμα στον
Άγιο Βασίλη

09 / 12 / 2022

Αμύνταλο

Αγαπημένε μου Άγιο Βασίλη,
μελενε Αθηνά και ημουν καλό παιδί
φέτος. Θέλω να μου φέρεις μια
παρετίνα.
Θέλω όλα τα παιδάκια να έχουν
χαρά.

Μεαδάκη,

Αθηνά

«Μολύβια εν δράσει...»

Γράμμα στον
Άγιο Βασίλη

09/12/2022

Αμύνταιο

Αγαπημένε μου Άγιε Βασίλη,

Με λένε Γεράλυτ

και ή μουν καλο παιδί

ΦΕΤΟΣ ΘΕΛΩ ΝΑ ΜΟΥ ΦΕΡΕΙΣ

αμάξι

Θέλω όλα τα παιδάκια να έχουν

χαρά, ασάπτη, φίλους, σπιτικό, ασήπτο,

ΜΕ ΑΣΑΠΤΗ

Γεράλυτ

«Μολύβια εν δράσει...»

Γράμμα στον
Άγιο Βασίλη

09/12/2022

Αμύνταιο

Αγαπημένε μου ΆΓΙΕ Βασίλη,
μεγαλένη Ιωάννα και η μουνη
καλο παιδι. φέτος θέλω να μου
φέρεις μια ΚΟΥΚΛΑ
ΡΑΠΟΥΝΖΕΛ που έχει λαμπέρα
ΜΑΛΙΑ και ΤΡΑΓΟΥΔΑ και θέλω όλα
τα παιχνίδια να έχουν χαρά.

με αγάπη

Ιωάννα

«Μολύβια εν δράσει...»

Γράμμα στον
Άγιο Βασίλη

09 / 12 / 2022

Αμύνταιο

Αγαπητέ μου Άγιε Βασίλη
μελένε Στυλιανή και ήμουν καλό και φιλικό
Παιδί. Φέτος θέλω να μου φέρεις μια
παλετινα. Θέλω όλα τα παιδάκια να έχουν
χαρά, ελπίδα και υγεία.

Με αγάπη
Στυλιανή

«Μολύβια εν δράσει...»

Ο αληθινός Άγιος Βασίλης είχε πολλές υποχρεώσεις, αλλά έστειλε τις εκπροσώπους του!!! Ευχαριστούμε θερμά τον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων του σχολείου για την όμορφη έκπληξη, τα δωράκια και τα χαμόγελα που μας χάρισαν!!!

«Μολύβια εν δράσει...»

«Μολύβια εν δράσει...»

«Μολύβια εν δράσει...»

«Μολύβια εν δράσει...»

Δράση 2^η: «Χριστουγεννιάτικα τραγούδια»
από τους μαθητές της Β' τάξης

Τα Χριστούγεννα φτάνουν και τα παιδιά της Β' τάξης σας προτείνουν όμορφα Χριστουγεννιάτικα τραγούδια & μελωδίες!!!

1. Τραγούδια Χριστουγέννων & Πρωτοχρονιάς
από το 2ο Δημοτικό σχολείο Αμυνταίου,

Διδασκαλία & συνοδεία στο πιάνο: Χρύσα Σκριμπόνη

<https://youtu.be/BqJWo1UWhP8>

«Μολύβια εν δράσει...»

2. Ο Χακίμ από την Αφρική

<https://www.youtube.com/watch?v=9qFHBNpaAcE>

Μπορείτε να το τραγουδήσετε κι εσείς:

<https://www.youtube.com/watch?v=NmbOZ5aPOuk>

3. «Άγια Νύχτα»

<https://www.youtube.com/watch?v=BcLsactClf4v>

4. «Χιόνια στο καμπαναριό»

https://www.youtube.com/watch?v=_IpBOFW0Gg8

5. «Η αγέλαστη πολιτεία & οι καλικάντζαροι»

Χάρης & Πάνος Κατσιμίχας σε αφήγηση Ν. Πιλάβιου (1979)

<https://www.youtube.com/watch?v=cdLz4-TWym4>

6. «Παραδοσιακά κάλαντα από όλη την Ελλάδα»

<https://www.youtube.com/watch?v=7QyzYV5XRBU>

Δράση 3^η: «Ευχές Χριστουγέννων» από τους μαθητές της Γ' τάξης

Οι μαθητές & οι μαθήτριες της Γ' τάξης του 2^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αμυνταίου με τη δασκάλα τους, κ. Ελευθερία Ρόμπη θυμήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος «**Ταξιδεύοντας στην Ελλάδα και την Κύπρο**» τον μοναδικό μαθητή του Δημοτικού σχολείου Τελένδου και έστειλαν τις ευχές τους. Επίσης, έστειλαν ευχές στο Δημοτικό σχολείο Αρχαίας Κορίνθου και στην Γ' τάξη του Δημοτικού σχολείου Άρνισσας Πέλλας, στο οποίο υπηρετούσε για πολλά χρόνια η δασκάλα κα Ελευθερία Ρόμπη.

Γεια σας. Είμαστε τα παιδιά της Γ' τάξης του 2^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αμυνταίου Φλώρινας. Σκεφτήκαμε να στείλουμε αυτό το χράμμα με πολλή αγάπη για να νιώσεις ότι έχεις πολλούς φίλους κοντά σου. Αν και βρίσκομαστε πολύ μακριά σε χιλιόμετρα, σε αισθανόμαστε κοντά μας γιατί είμαστε κι εμείς μαθητές σαν εσένα.

Εμείς είμαστε δεκάφρα παιδιά και περνάμε πολύ ωραία. Παίζουμε μαζί, τραγουδάμε, διασκεδάσουμε, μαθαίνουμε. Πολλές φορές παίζουμε παιχνίδια, κυρίως στο διάλειμμα, για τα παιδιά. Αγαπάμε όμως και προσέχουμε ο ένας τον άλλο.

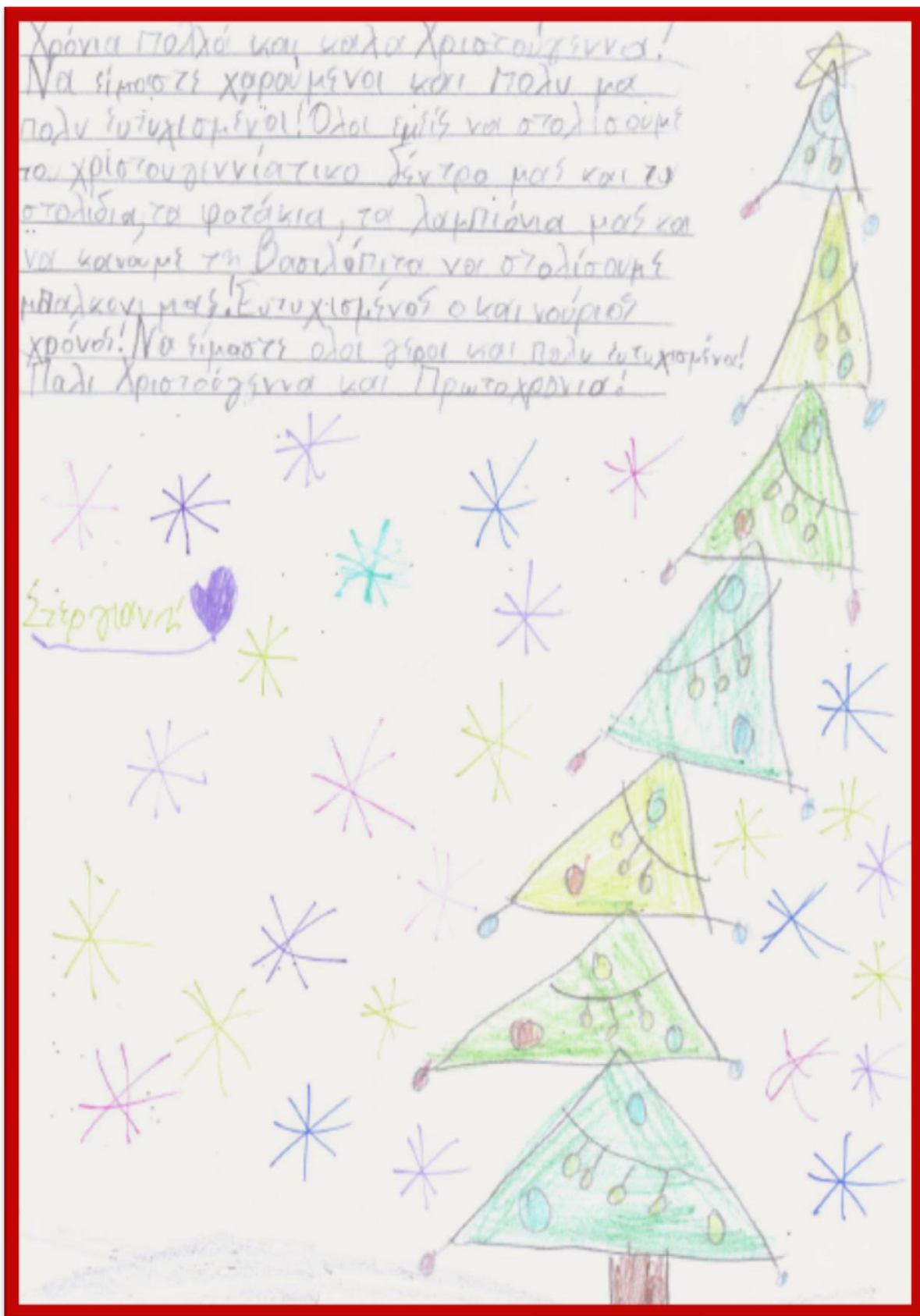
Εσύ πώς περνάς μόνος σου στο σχολείο; Με ποιον παίζεις; Τι κάνεις στον ελεύθερο χρόνο σου; Πώς νιώθεις που είσαι μόνος σου και δεν έχεις συμμαθητές; Υπάρχουν άλλα παιδιά στο χωριό; Έχεις αδέρφια; Έχεις φίλους;

Εμείς εδώ είμαστε σε φρεινή περιοχή και έχουμε καλό και χιόνια. Εκεί έχετε χιόνια. Σου ευχόμαστε "Χρόνια Πολλά", και να περάσεις όμορφα τις γιορτές. Το νέο έτος να σου φέρει ευτυχίες.

«Μολύβια εν δράσει...»

Χρόνια Πολλά και καλά Χριστούγεννα!
Να είμαστε χαρούμενοι και Πολυ και
πολυ ευτυχισμένοι! Όλοι μαζί να στολίσουμε
το χριστουγεννιάτικο δέντρο μας και τα
στολίδια, τα φωτάκια, τα λαμπιόνια μας και
να καναμε τη Βασιλόπιτα να στολίσαμε
μπαλκόνι μας! Ευτυχισμένος ο καινούριος
χρόνος! Να είμαστε όλοι γέροι και πολύ ευτυχισμένοι!
Παλι Χριστούγεννα και Πρωτοχρονιά!

Στέργιανη

«Μολύβια εν δράσει...»

«Μολύβια εν δράσει...»

Χρόνια Πολλά Για όλους

Βαλαχης

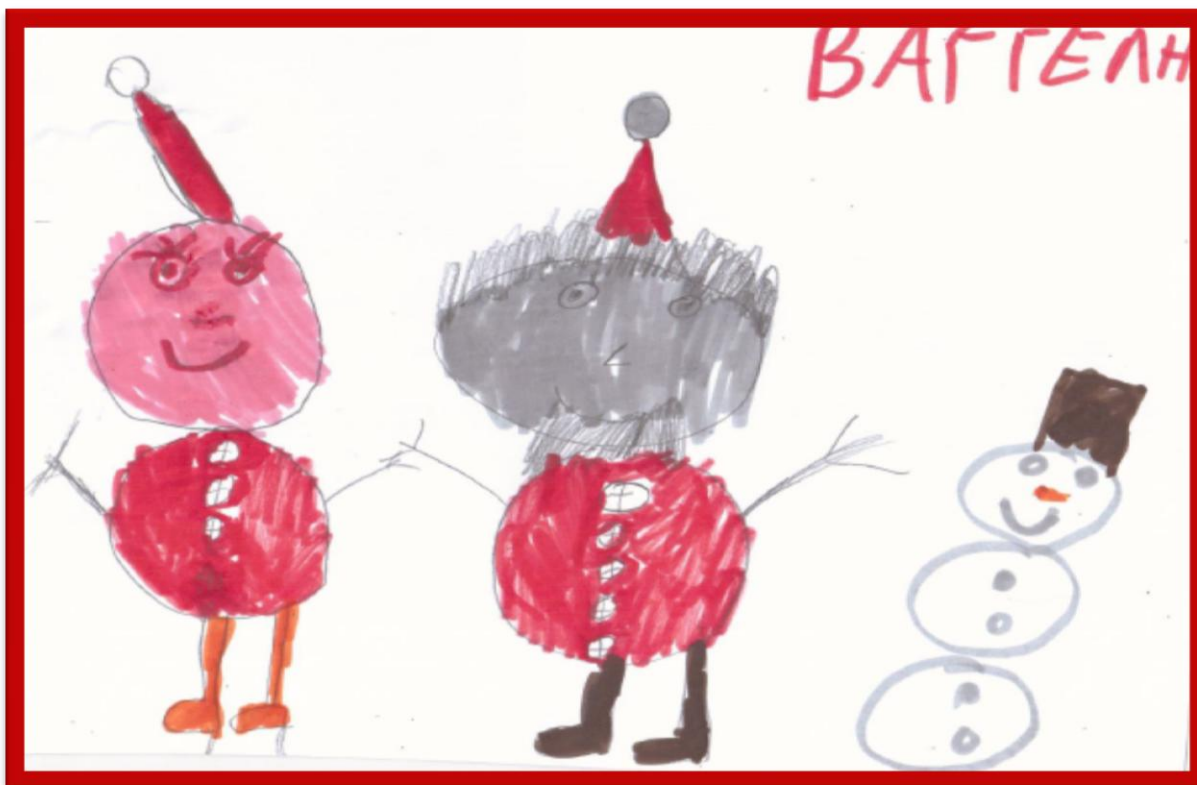
«Μολύβια εν δράσει...»

«Μολύβια εν δράσει...»

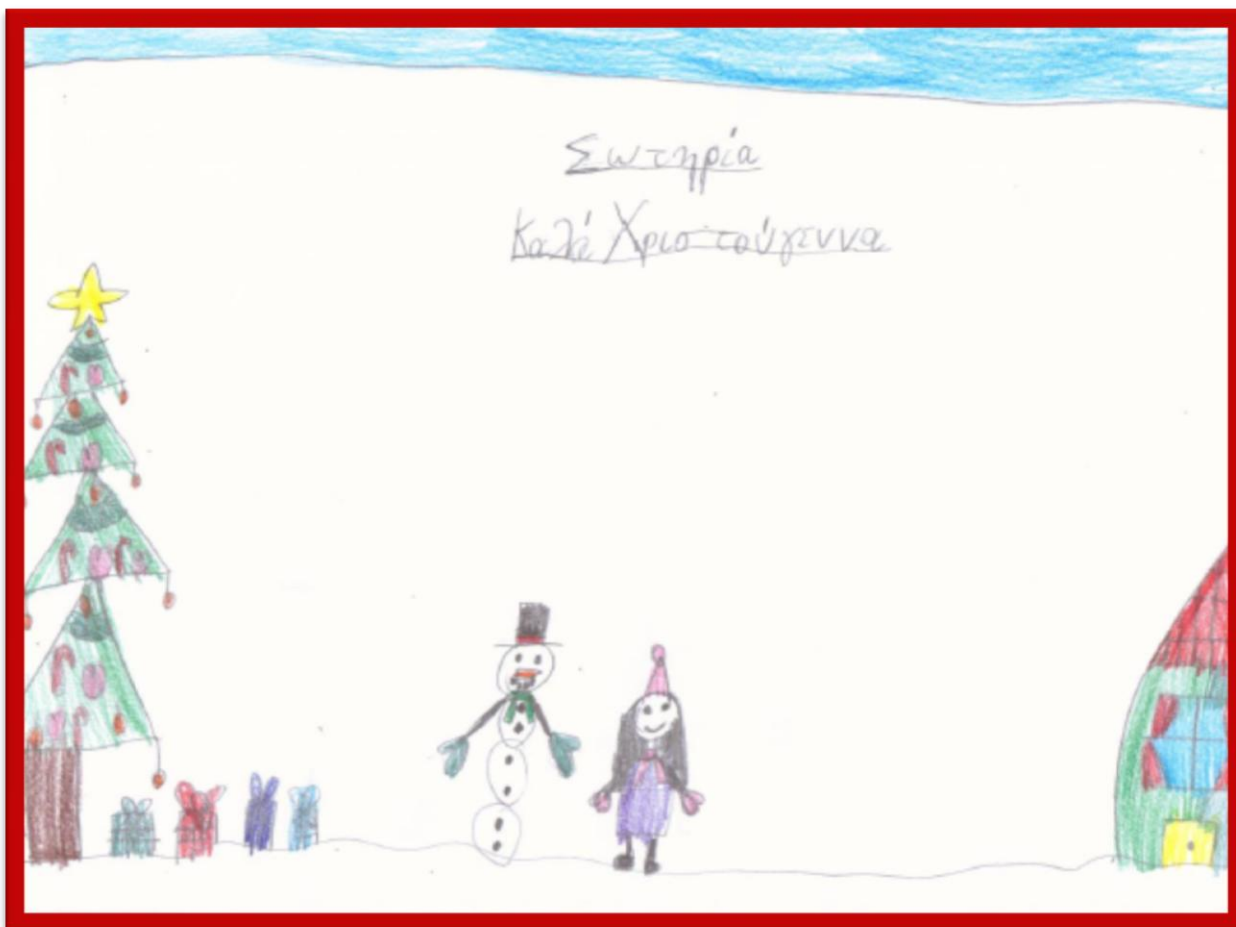
«Μολύβια εν δράσει...»

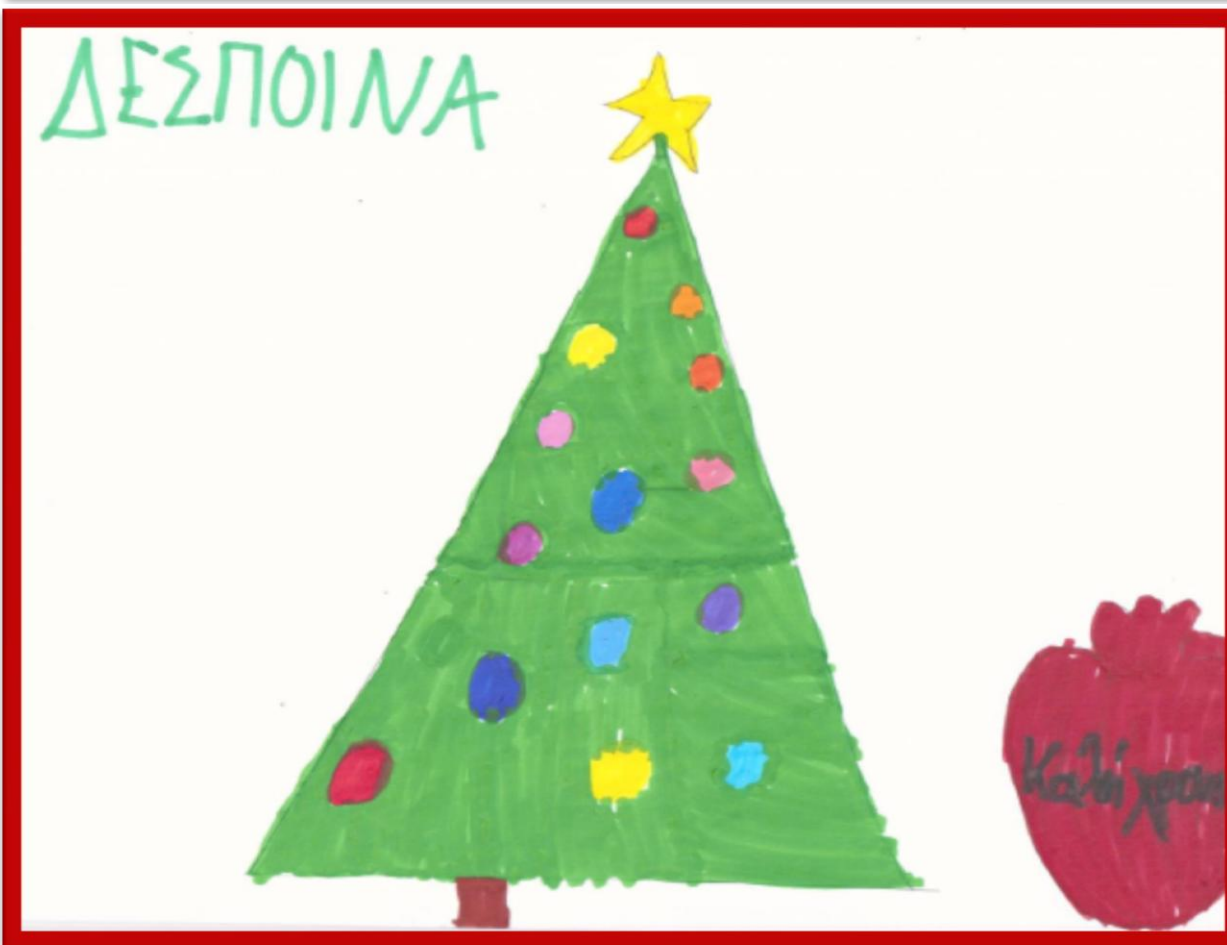
«Μολύβια εν δράσει...»

«Μολύβια εν δράσει...»

«Μολύβια εν δράσει...»

**Δράση 4^η: «Συνταγές με Χριστουγεννιάτικα
εδέσματα»**

από τους μαθητές της Δ' τάξης

Οι μαθητές & οι μαθήτριες της Δ' τάξης του 2^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αμυνταίου με τη δασκάλα τους, κ. Ζήνα Κοϊμοσίδου στο πλαίσιο του Εργαστηρίου Δεξιοτήτων με θέμα «**Υγεία & Διατροφή**» επιμελήθηκαν και μας παρουσιάζουν γιορτινές «Συνταγές με εδέσματα», που μαγειρεύουν οι οικοδέσποινες στην περιοχή μας τις μέρες των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς.

«Μολύβια εν δράσει...»

«Χριστουγεννιάτικα μπισκότα»

Υλικά:

250 γραμμ. βούτυρο

500 γραμμ. αλεύρι για όλες τις χρήσεις

1 κ.τ.χ. μείγμα μπαχαρικών

300 γραμμ. κρυσταλλή ζάχαρη

1 αυγό

1 κουταλιά του γλυκού μπέικιν πάουερ

1 κουταλιά του γλυκού κακάο

2 στικς κανέλα

1/2 ζύμη από πορτοκάλι

20 γραμμ. χυμού πορτοκάλι (2 κ.σ.)

Μείγμα μπαχαρικών: κανέλα, σκόνη, μοσχοκάρυδο τριμμένο, τζίντζερ σκόνη, γαρύφαλο σκόνη (Όλα από μια κουταλιά του γλυκού. Τα α-
ταρατεύουμε μαζί καλά και χρησιμοποιούμε μόνο μια κου-
ταλιά του γλυκού. Τα αναπατάουμε πολύ καλά και χρησιμοποι-
ούμε μόνο μια κουταλιά του στην συνταγή.

Εκτέλεση:

1. Χτυπάμε το βούτυρο (σε θερμοκρασία δωματίου) με την ζάχαρη, τα αυγά, το αλάτι, το χυμό και το ζύμη από το πορτοκάλι και τελευ-
ταίο το αλεύρι όπου μέσα του, έχουμε ρίξει το μίγμα μπαχαρι-
κών, τις βατίλιες, το κακάο, το μπέικιν, και τα έχουμε ανα-
κατέψει πολύ καλά και ετοιμάζουμε μια ζύμη.
2. Αφήνουμε τη ζύμη να ξεκουραστεί για μισή ώρα περίπου.
Λατοΐσουμε φύλλο πάχους 2 εκ. σε ελαφρώς αλευρωμένη επι-
φάνεια, κόβουμε διάφορα χριστουγεννιάτικα σχήματα, τα τοπο-
θετούμε σε χαρτί ψηστήριου και ψήνουμε στον αέρα
σε προθερμασμένο φούρνο στους 160-170 για 20 λεπτά.
3. Tip! Μπορούμε να αλείψουμε με γλάσο και να τα δια-
κοσμήσουμε.
4. Μπορούμε να λιώσουμε ίσον θερμότητα σοκολάτας και να
τα ρίξουμε μέσα.

«Μολύβια εν δράσει...»

γλάσο και να τα χρησιμοποιήσουμε.
δ. Σε γυάλινο αεροστεγές κλειστό βάζο μπορούν
να διατηρηθούν έξι μήνες.
ε. Για το γλάσο 200 γραμμ. άχνη ζάχαρης + ασπράδι
αυγού. Για να αραιώσει το μίγμα (ανάλογα από τη γραμ-
μαρία του ασηφιδίου) προσθέτουμε άχνη ζάχαρη.

Γκιάτος Κωνσταντίνος

Μελομακάρονα

Μείγμα 1

400 γρ. χυμό πορτοκαλιού

400 γρ. σπορέλαιο

180 γρ. ελαιόλαδο

50 γρ. ζάχαρη άχνη

1/2 κ.γ. γαρίφαλο

2-3 κ.γ. κανέλα

1/4 κ.γ. μοσχοκάρυδο

1 κ.γ. σόδα μαγειρική

ξύσμα πορτοκαλιού, από 2 πορτοκάλια

Μείγμα 2

1 κιλό αλεύρι γ.ο.χ.

200 γρ. σιμιγδάλι, ψιλό

Για το σερβίρισμα
μέλι

καρύδια

Για το σιρόπι

500 γρ. νερό

800 γρ. ζάχαρη κρυσταλλική

150 γρ. μέλι

3 στικ κανέλα

3 γαρίφαλα

1 πορτοκάλι, κομμένο στη μέση

Για το σιρόπι

Βάζουμε τα υλικά για το σιρόπι, εκτός από το μέλι, να βράσουν. Σημειώστε ότι πρέπει να ξεκινήσουμε το σιρόπι 3-4 ώρες πριν αρχίσουμε να φτιάχνουμε τα μελομακάρονα για να προλάβει να έχει κρυώσει όταν βγουν τα μελομακάρονά μας από τον φούρνο.

Μόλις το σιρόπι πάρει μία βράση αποσύρουμε από τη φωτιά και προσθέτουμε το μέλι. Ανακατεύουμε και αφήνουμε το σιρόπι να κρυώσει.

«Μολύβια εν δράσει...»

Για τα μελομακάρωνα

Προθερμαίνουμε τον φούρνο στους 190° C στον αέρα.

Βάζουμε στη συνέχεια όλα τα υλικά του μείγματος 1 σε ένα μεγάλο μπολ και τα ανακατεύουμε με ένα καλό σύρμα.

Σε ένα δεύτερο μπολ ανακατεύουμε τα υλικά του μείγματος 2.

Προσθέτουμε το μείγμα με τα υγρά συστατικά στο μείγμα με τα στερεά και ανακατεύουμε πολύ απαλά με τα χέρια, για πολύ λίγο (το πολύ για 10 δευτερόλεπτα) για να μην κόψει το μείγμα.

Πλάθουμε τα μελομακάρωνα σε ομοιόμορφο σχήμα (3-4 εκ. διάμετρο, 30 γρ. το κάθε ένα) και ψήνουμε για περίπου 20-25 λεπτά μέχρι να γίνουν τραγανά και να πάρουν ωραίο χρώμα.

Μόλις είναι έτοιμα, ρίχνουμε τα καυτά μελομακάρωνα στο κρύο σιρόπι και αφήνουμε για 10-15 δευτερόλεπτα. Στη συνέχεια τα σουρώνουμε και τα πασπαλίζουμε με μέλι και καρύδια.

Προσοχή, η ζύμη για τα μελομακάρωνα δεν θέλει πολύ δούλεμα γιατί θα βγει το λάδι και δεν θα είναι τραγανά ύστερα!

Βαλσαμίδης Αλέξανδρος

«Μολύβια εν δράσει...»

Δευτέρα 28 Νοεμβρίου 2022 (B2)

Συνταγή: Χριστουγεννιάτικη κοτόπιττα

Υλικά:

ΖΥΜΗ:

300 γρ. αλεύρι ✓
(για όλες τις χρήσεις) ✓
150 γρ. βούτυρο κρύο ✓
ελάχιστο αλάτι ✓
ελάχιστο μοσχοκάρυδο ✓

ΓΕΜΙΣΗ:

450 γρ. στήθος κοτόπουλου
150 γρ. ζαμπόν ✓
200 γρ. τριμ. γραβιέρα ✓
50 γρ. βούτυρο ✓
3 κρόκοι αυγών ✓
αλάτι ✓
πιπέρι ✓
κρέμα γάλακτος ✓

«Μολύβια εν δράσει...»

Εκτέλεση:

Κόβω το βούτυρο σε μικρά κομμάτια.
Σε μια λεκάνη ρίχνω το αλεύρι το σίτι
και το μισχοκύριδο κι ανακατεύω. Προσθέ-
τω το βούτυρο κι ανακατεύω χριχτάρα.
Αν χρειασθεί ρίχνω μια κουταλιά κρύο
νερό. Κάνω μπάρα τη ζύμη και τη βάζω
στο ψυγείο για 30 λεπτά.

Τεμαχίζω το κατόπαυλο σε μπουκιές.
Ζεσταίνω το βούτυρο και ροδίζω το
κατόπαυλο. Προσθέτω την κρέμα χυλά-
κτος και αλάτι πιπερώνω. Μετά από
3 λεπτά προσθέτω τους 3 κρόκους
αυγών ελαφρά χτυπημένους κ' τη γρα-
βίρα.

Βγάζω τη ζύμη από το ψυγείο και τη
στρώνω σε μία φόρμα τούρτας 23
εκ. πλάτος και αδειάζω με κρέμα τη ζέμηση.
Χτυπώ τον 3 κρόκο αυγού με νερό κ'
πασπώνω από πάνω με πινέδο.

Ψήνω για 40 λεπτά σε προθερμα-
σμένο φούρνο στους 180°C.

Σαπαρδάνη Βικτωρία

«Μολύβια εν δράσει...»

Βασιλόπινα καρυδάτη

- 2 φλ. αλεύρι που φουσκώνει μόνο του
- 1 βιτάι με βούτυρο
- 4 αυγά
- 2 πορτοκάλια
- μισό φλ. αλεσμένο καρύδι
- μισό φλ. γάλα
- 1 κ. γλ. κρέικιν
- 1 βανίλια
- 2 φλ. ζάχαρη

Ανακατεύουμε το βούτυρο με τη ζάχαρη.
Προσθέτουμε τα αυγά και τα χάλια άπτη
συνεχώς βάζουμε το αλεύρι, το αλεσμένο
καρύδι, το κρέικιν τη βανίλια και τα
πορτοκάλια (αφού πρώτα έχουμε πλύνει
και αλέσει στο μούλτι) φήνουμε στους
180° βαθμούς για 45 λεπτά.

Κυριακοπούλου Χρυσή

«Μολύβια εν δράσει...»

Χοιρινή ριζαλιά 19/12/2022

1. Kg χοιρινό κομμένο σε μπουκίες.
2. Πιπερίνες Πιπερές κομμένες σε λωρίδες
- 1 ποτήρι Του κρασιού Τσίπουρο.
- 1 ποτήρι Του κρασιού ελαιόλαδο
- 1 κ.σ πάπρικα
- 1 κ.σ μουστάρδα
- 1 ποτήρι Του κρασιού λευκό ξηρό κρασί
- 1 κ.γ ριζάνη
- Αλάτι, Πιπέρι.

- Κόβουμε με μοχλίρι τις Πιπερές σε λωρίδες.
- Σοτάρουμε πρώτα το κρέας στο ελαιόλαδο για 5 με 6 λεπτά, μέχρι να πάρει χρώμα δύρω δύρω
- Προσθέτουμε τις Πιπερίες και συνεχίζουμε το σοτάρισμα για 4 λεπτά.
- Σβήνουμε με το Τσίπουρο.
- Προσθέτουμε την πάπρικα το αλάτι και το Πιπέρι.
- αραιώνουμε τη μουστάρδα σε 1 φλ^ο νερό και περιχύνουμε την τηγανιά.

«Μολύβια εν δράσει...»

· Μόλις το κρέας πιει όλα
τα υγρά του και μείνει
με το λάδι του προσθέτουμε
το κρασί, και την ρίγανη
και σιγοβράζουμε για 7
λεπτά.
· Την σερβίρουμε ζεστή.

Τέρπος Χρήστος

Καρυδόπιτα με κρέμα

Υλικά:

Για την καρυδόπιτα

- 6 αυγά
- 1 φλ. τσαγιού ζάχαρη
- 1 φλ. τσαγιού φρυγανιά τριμμένη
- 1 ½ φλ. τσαγιού καρύδια ψιλοκομμένα
- 1 κ.σ κανέλα
- 1 ½ κ.γαρίφαλο τριμμένο
- 2 κ.γ μπέικιν

Για το σιρόπι

- 2 φλ. τσαγιού νερό
- 2 φλ. τσαγιού ζάχαρη
- 1 κ.γ χυμό λεμονιού
- 3 κ.σ κονιάκ
- λίγη ζάχαρη άχνη

Για την κρέμα

- 2 φακελάκια ανθος αραβοσίτου(όχι στιγμής)
- ¼ κούπα ζάχαρη
- 2 ¾ κούπας γάλα
- Λίγο κονιάκ(προαιρετικά)

Εκτέλεση:

Ετοιμάζουμε το σιρόπι βράζοντας για 5 λεπτά το νερό, την ζάχαρη και τον χυμό λεμονιού.

Αποσύρουμε από την φωτιά, προσθέτουμε το κονιάκ και αφήνουμε στην άκρη να κρυώσει.

Χτυπάμε με το μίξερ τα αυγά με την ζάχαρη καλά μέχρι να αφρατέψουν.

Σε ένα μπολ ανακατεύουμε την φρυγανιά, την κανέλα, το γαρίφαλο, το μπέικιν και τα ρίχνουμε στο μείγμα με τα αυγά ανακατεύοντας με απαλές κινήσεις με μια σπάτουλα.

Τέλος ρίχνουμε τα καρύδια και συνεχίζουμε το ανακάτεμα μέχρι να ομογενοποιηθούν.

Αδειάζουμε το μείγμα σε ένα μέτριο βουτυρωμένο ταψάκι(33x28 εκ

«Μολύβια εν δράσει...»

περίπου) και ψήνουμε σε προθερμασμένο φούρνο, στους 180 βαθμούς για 40 λεπτά περίπου(βυθίζουμε ένα μαχαίρι στην καρυδόπιτα, το οποίο πρέπει να βγει στεγνό).

Προσεκτικά και με μια κουτάλα(όχι απότομα και όλο μαζί)ρίχνουμε το σιρόπι σε όλη την επιφάνεια.

Σε ένα μπολ βάζουμε 1 κούπα γάλα, το άνθος αραβοσίτου και την ζάχαρη και ανακατεύουμε καλά.

Βάζουμε το υπόλοιπο γάλα σε μια κατσαρόλα και μόλις βράσει προσθέτουμε το διαλυμένο άνθος αραβοσίτου και σε μέτρια φωτιά ανακατεύουμε συνεχώς μέχρι να πήξει.

Μόλις η κρέμα κρυώσει καλά την απλώνουμε πάνω από την καρυδόπιτα. Στολίστε τη με μισά καρύδια και κερασάκια μαρασκίνο.

Λαζαρίδου Βασιλική

Βασιλόπιτα

Πανέμορφη, μυρωδάτη και πολύ φουσκωτή βασιλόπιτα από τον Σερ Γιώργο Τσούλη. Η ιδανική επιλογή για την πρώτη μέρα του καινούργιου χρόνου!

1. Πρέπει όλα τα υλικά να είναι σε θερμοκρασία δωματίου, για να μη μας κόψει το μείγμα. 2. Μην τρομάξετε ότι έχει κόψει το μείγμα. Μόλις προσθέσουμε το αλεύρι, το μείγμα θα ομογενοποιηθεί. 3. Αλευρώνουμε το φλουρί για να μην κάτσει στον πάτο.

ΥΛΙΚΑ

250 γρ. βούτυρο ΝΟΥΝΟΥ, σε θερμοκρασία δωματίου

180 γρ. ζάχαρη, κρυσταλλική

6 αυγά, medium

20 ml κονιάκ (προαιρετικά)

½ κ.γ. εκχύλισμα βανίλιας

Ξύσμα από 1 πορτοκάλι

250 ml γάλα ΝΟΥΝΟΥ Γεύσεις
Σπιτικές

600 γρ. αλεύρι, που φουσκώνει μόνο του

1 πρέζα αλάτι

Για την διακοσμητική σοκολατένια επικάλυψη

300 γρ. σοκολάτα κουβερτούρα, λιωμένη

180 γρ. λευκή σοκολάτα κουβερτούρα, λιωμένη

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ & ΕΚΤΕΛΕΣΗ

2. Προθερμαίνουμε το φούρνο στους 170°C, στον αέρα.
3. Στον κάδο του μίξερ, προσθέτουμε το βούτυρο ΝΟΥΝΟΥ, τη ζάχαρη και χτυπάμε για 3-4 λεπτά με το φτερό, σε γρήγορη ταχύτητα, μέχρι να αφρατέψει το βούτυρο ΝΟΥΝΟΥ.
4. Καθαρίζουμε τα τοιχώματα του κάδου με μία σπάτουλα ζαχαροπλαστικής και προσθέτουμε τα αυγά ένα-ένα, περιμένοντας να

«Μολύβια εν δράσει...»

- απορροφηθεί το πρώτο πριν προσθέσουμε το επόμενο.
5. Προσθέτουμε το κονιάκ, το εκχύλισμα βανίλιας, το ζύσμα πορτοκαλιού, το γάλα ΝΟΥΝΟΥ Γεύσεις Σπιτικές, τη μισή ποσότητα από το αλεύρι και χτυπάμε, μέχρι να ομογενοποιηθεί το μείγμα.
 6. Προσθέτουμε το υπόλοιπο αλεύρι και χτυπάμε εκ νέου, μέχρι να ομογενοποιηθεί και πάλι το μείγμα. Έπειτα, με την σπάτουλα ζαχαροπλαστικής, καθαρίζουμε το φτερό και τα τοιχώματα του κάδου από τη ζύμη.
 7. Βουτυρώνουμε μία στρογγυλή φόρμα για κέικ με αποσπώμενη βάση, διαμέτρου 30 εκ. και προσθέτουμε μια λαδόκολλα. Απλώνουμε το μείγμα ομοιόμορφα μέσα στη φόρμα, προσέχοντας να είναι λίγο πιο φουσκωτό στις άκρες.
 8. Αν θέλουμε, προσθέτουμε το φλουρί και ψήνουμε για 45 λεπτά, μέχρι να χρυσαφίσει.
 9. Αφαιρούμε τη βασιλόπιτα από το φούρνο και την αφήνουμε να κρυώσει καλά πάνω σε μια σχάρα. Σε αυτό το σημείο μπορούμε είτε να πασπαλίσουμε την βασιλόπιτα με άχνη ζάχαρη είτε να συνεχίσουμε με την επικάλυψη.
 10. Για την διακοσμητική σοκολατένια επικάλυψη: Απλώνουμε τη σοκολάτα κουβερτούρα ομοιόμορφα στην επιφάνεια της βασιλόπιτας. Με την λευκή σοκολάτα, δημιουργούμε παράλληλες γραμμές πάνω από τη κουβερτούρα. Σέρνουμε ένα μαχαίρι κάθετα, από την μια πλευρά της βασιλόπιτας μέχρι την άλλη, για να δημιουργήσουμε σχηματάκια και σερβίρουμε.

Πηγή: <https://www.giorgostoulis.com/syntages/gluka/vasilopita>

Ρόμπης Γιώργος

Δράση 5^η: «Ήθη κι έθιμα από όλη την Ελλάδα»
από τους μαθητές της ΣΤ' τάξης

Οι μαθητές & οι μαθήτριες της ΣΤ' τάξης του 2^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αμυνταίου με τον δάσκαλό τους, κ. Δημήτρη Λιασόπουλο επιμελήθηκαν και μας παρουσιάζουν «Ήθη κι έθιμα» από τη Δυτική Μακεδονία αλλά και από όλη την Ελλάδα.

1. Τα κάλαντα

Τα Κάλαντα αποτελούν δημοτικά ευχητικά και εγκωμιαστικά τραγούδια που ψάλλονται εθμικά κατ' έτος κυρίως την παραμονή μεγάλων θρησκευτικών εορτών όπως των Χριστουγέννων, της Πρωτοχρονιάς (Αγ.Βασιλείου), των Θεοφανείων, ακόμη και των Βαΐων ή του Λαζάρου, με εξαίρεση εκείνων της Μεγάλης Παρασκευής που είναι κατανυκτικά. Κύρια παραδοσιακά μουσικά όργανα που συνοδεύουν τα κάλαντα είναι το τρίγωνο, το λαούτο, το νταούλι η τσαμπούνα, η φλογέρα κ.ά.

Τα κάλαντα ψάλλονται κυρίως από παιδιά αλλά και από ενήλικα άτομα, είτε μεμονωμένα είτε κατά ομάδες, που περιέρχονται οικίες, καταστήματα, δημόσιους χώρους κ.λπ. με τη συνοδεία του

πατροπαράδοτου σιδερένιου τριγώνου, αλλά ενίοτε και άλλων μουσικών οργάνων (φυσαρμόνικας, ακορντεόν, τύμπανου, φλογέρας κ.λπ.). Τα παιδιά ρωτούν συνηθώς «Να τα πούμε;» και περιμένουν την απάντηση «Να τα πείτε»

ΚΑΛΑΝΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Καλήν ημέραν άρχοντες
αν είναι ο ορισμός σας
Χριστού τη θεία γέννηση
να πω στ' αρχοντικό σας.
Χριστός γεννάται σήμερα
εν Βηθλεέμ τη πόλη
οι ουρανοί αγάλλονται
χαίρει η φύσις όλη.
Εν τω σπηλαιώ τίκτεται
εν φάτνη των αλόγων
ο Βασιλεύς των ουρανών
και ποιητής των όλων.
Μες στο σχολείο μας αυτό
πέτρες να μη ραγίσουν
κι οι δάσκαλοι κι οι μαθητές
χρόνια πολλά να ζήσουν.
Πλήθος αγέλων ψάλλουσι
το δο- το δόξα εν υψίστοις
και τούτο άξιον εστί
η των η των ποιμένων πίστις.
Εκ της Περσίας έρχονται
τρεις μά- τρεις μάγοι με τα δώρα
άστρο λαμπρό τους οδηγεί
χωρίς χωρίς να λείπει ώρα
Έφτασαν εις Ιερουσαλήμ
με πο- με πόθον ερωτώσι
που εγεννήθει ο Χριστός
να πα- να παν' να τον ευρώσι
Δια χριστόν ως ήκουσεν
ο βα- ο βασιλεύς Ηρώδης
αμέσως εταράχθηκε
κι εγι- κι έγινε θηριώδης
Ότι πολλά φοβήθηκε δια την
βασιλείαν μην του την πάρει ο Χριστός
και χα- και χάσει την αξίαν.

**ΚΑΛΑΝΤΑ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

Έρθε πάλι νέο έτος
εις την πρώτη του μηνός
ήρθα να σας χαιρετίσω
δούλος σας ο ταπεινός.

Ο Βασίλειος ο Μέγας,
ιεράρχης θαυμαστός
εις την οικογένειά σας
να 'ναι πάντα βοηθός.

Τα παιδιά εις το σχολείο
να πηγαίνουνε συχνά
να μαθαίνουνε το βίο,
της πατρίδας τα ιερά.

Και για τους ξενιτεμένους
έχω να σας πω πολλά
σας αφήνω καληνύχτα
και του χρόνου με υγεία.

«Μολύβια εν δράσει...»

ΚΑΛΑΝΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ (ΚΡΗΤΗΣ)

Καλήν εσπέραν άρχοντες αν είναι ορισμός σας.
Χριστού τη Θεία Γέννηση
να πω στ'αρχοντικό σας,
Χριστός γεννάται σήμερα εν Βηθλεέμ τη πόλει
οι ουρανοί αγάλλονται, χαιρετ' η φύσις όλη.

Κερά καμαροτράχηλη και
φεγγαρο μαγουλά
όπου τον έχεις τον υγιό το μόσχο κανακάρη,
λούζεις τον και χτενίζεις τον
και στο σχολειό τον πέμπει*:
κι ο δάσκαλος τον έδειρε μ' ένα χρυσό
βεργάλι.

Και η κυρά δασκάλισσα με το μαργαριτάρι
είπαμε δα για την κερά
ας πούμε για τη βάγια.
Άψε βαγίτσα το κερι, άψε και το λυχνάρι
και κάτσε και ντουχιούντιζε
ίντα θα μας εβγάλεις
για απάκι για λουκάνικο για χοιρινό
κομμάτι
κι από τον πύρο του βουτσιού να πούμε
μια γεμάτη.

Κι από τη μαύρη όρνιθα κανένα αυγουλάκι
κι αν το' κάνε η γαλανή ας είναι ζευγαράκι.
Κι από το πιθαράκι σου ένα κουρούπι λάδι
κι αν είναι κι ακροπλιότερο βαστούμε και τ' ασκάκι.
Φέρε πανιέρι κάστανα, πανιέρι λεπτοκάρυα
και φέρε και γλυκό κρασί να πιουν τα παλικάρια.
Κι αν είναι με το θέλημα άσπρη μου περισσότερα
ανοίξετε την πόρτα σας να πούμε «καλησπέρα».

Αμίνα Γκύλα

Πηγή: https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AC_%CE%B1%CE%BD%CF%84%CE%B1

2. Φωτιές τις παραμονές των Χριστουγέννων

Οι φωτιές είναι το έθιμο που συναντάται σε πολλά χωριά της Φλώρινας και στην πρωτεύουσα του νομού.

Στην Τοπική Κοινότητα του Αγίου Παντελεήμονα, του Αετού, του Πεδινού και του Βαρικού («κόλντα Μπάμπο») οι φωτιές ανάβουν στις 23 του Δεκέμβρη κάθε χρόνο.

Είναι ένα έθιμο, που μπορεί να είναι κατάλοιπο της Ρωμαϊκής εποχής, οι Ρωμαίοι γιόρταζαν με αυτόν τον τρόπο το χειμερινό ηλιοστάσιο και με τη φωτιά έδιωχναν τα κακά πνεύματα.

Σύμφωνα πάλι με τη Χριστιανική εκδοχή, επειδή γίνεται παραμονή Χριστουγέννων συμβολίζει τη φωτιά που άναψαν οι βοσκοί για να ζεσταθεί ο νεογέννητος Χριστός.

Η περίοδος συμπίπτει με την εποχή της απόσταξης του τσίπουρου οπότε δίπλα από την πυρά στρώνονται τραπέζια και γλεντάνε μέχρι το πρωί.

Νικολέτα Καρυπίδου

Πηγή: <https://www.amyntaio.gr/ethima/36-fwties-tis-paramones-xristoygennwn>

3. Τσιριβάρβαρα

Τα **Τσιρι-Βάρβαρα** είναι ένα τοπικό-παραδοσιακό έθιμο το οποίο αναβιώνει κάθε χρόνο στις 3 Δεκεμβρίου στο Αμύνταιο της Φλώρινας. Η ακριβής τελετουργία του εθίμου σχετίζεται με το άναμμα φωτιάς από ένα σωρό ξύλων σχεδόν σε κάθε γειτονιά του Αμυνταίου ο οποίος συγκεντρώνεται με κόπο και προετοιμασία τουλάχιστον δυο μηνών από τις παρέες των παιδιών κάθε γειτονιάς. Στόχος της κάθε ομάδας που συμμετέχει στη διαδικασία είναι η συλλογή όσο το δυνατόν μεγαλύτερων ποσοτήτων καύσιμης ύλης με σκοπό το άναμμα της ψηλότερης φωτιάς.

Ο ανταγωνισμός είναι μεγάλος ενώ πολλές φορές δε λείπουν και οι "επιδρομές" των παιδιών της μιας γειτονιάς στην άλλη που ως στόχο έχουν να ζημιώσουν τους "αντιπάλους" είτε κλέβοντας ξύλα είτε επιχειρώντας τον εμπρησμό της φωτιάς τους πριν από την ώρα της. Σύμφωνα με το

έθιμο η φωτιά ανάβει μετά τις δώδεκα το βράδυ με τους παρευρισκόμενους να παραμένουν στο σημείο μέχρι το ξημέρωμα της επόμενης μέρας. Τα τελευταία χρόνια τα Τσιρι-Βάρβαρα έχουν αρχίσει να λαμβάνουν τη μορφή ενός αυθόρμητου παραδοσιακού γλεντιού το οποίο συνοδεύεται με τοπικούς σκοπούς από χάλκινα πνευστά καθώς και διάφορα έδεσμα. Το έδεσμα όμως με το οποίο είναι άμεσα συνδεδεμένο το έθιμο σε όλη του την πορεία μέσα στο χρόνο είναι οι πιτουλίτσες τις οποίες συνηθίζουν οι νοικοκυρές να ψήνουν ειδικά για την περίπτωση. Πρόκειται για ένα ιδιαίτερα ταπεινό έδεσμα το οποίο μοιάζει με τις κρέπες που όλοι γνωρίζουμε και μπορεί να το συναντήσει κανείς τόσο σε γλυκιά όσο και σε αλμυρή εκδοχή. Τα Τσιρι-Βάρβαρα είναι ένα έθιμο του οποίου οι καταβολές

«Μολύβια εν δράσει...»

προέρχονται κυρίως από την αρχαιότητα.

Περιλαμβάνει στοιχεία που παραπέμπουν σε παγανιστικές εκδηλώσεις σχετιζόμενες με τη λατρεία της φωτιάς ενώ έντονο είναι και το στοιχείο που θέλει τη πυρά να χρησιμοποιείται ως μέσο εξαγνισμού για την

απομάκρυνση των κακών πνευμάτων καθώς και τη σηματοδότηση μιας νέας αρχής. Αυτά τα στοιχεία έχουν αντίκρισμα στην άποψη που επικρατούσε ιδιαίτερα τα παλαιότερα χρόνια σχετικά με το καλωσόρισμα του Χειμώνα και την ευχή των ανθρώπων της υπαίθρου για καλή σοδειά και φυσικά για καλή τύχη. Εκτός όμως από αυτούς τους συμβολισμούς οι οποίοι έχουν αποδοθεί τα τελευταία χρόνια στο έθιμο κατόπιν ερευνών, υπάρχει έντονη η αντίληψη πως τα Τσιρι-Βάρβαρα σχετίζονται άμεσα και με την Αγία Βαρβάρα κυρίως λόγω της ονομασίας τους ("τσιρι" 1ο συνθετικό της λέξης πιθανότατα από τον ήχο που παράγεται κατά την καύση του ξύλου και τους μικρούς κρότους από τις σπίθες που απελευθερώνονται στην ατμόσφαιρα και "Βάρβαρα" προς τιμήν της Αγίας Βαρβάρας). Ο συσχετισμός αυτός προκύπτει εκτός από το στοιχείο της ονομασίας και λόγω της ημερομηνίας (3 Δεκεμβρίου παραμονή της εορτής της Αγίας Βαρβάρας) αλλά και του γεγονότος ότι η ίδια μαρτύρησε όταν ο πατέρας της ως ειδωλολάτρης την αποκεφάλισε και ο ίδιος κήκε από κεραυνό ο οποίος τον χτύπησε αμέσως μετά την πράξη του σύμφωνα με τη Χριστιανική διδασκαλία. Επιπλέον η Αγία Βαρβάρα τιμάται από το 1928 και ως προστάτιδα του πυροβολικού τόσο στην Ελλάδα όσο και σε άλλες χώρες. Ανεξάρτητα όμως από τις όποιες ερμηνείες δίνονται στο συγκεκριμένο έθιμο το μόνο σίγουρο είναι πως αποτελεί ένα αναπόσπαστο κομμάτι της τοπικής παράδοσης με τις ρίζες του να χάνονται στα βάθη των ετών ενώ επίσης συγκαταλέγεται σε έναν κύκλο εκδηλώσεων που συμβαίνει κατά τη χειμερινή περίοδο συμπεριλαμβανομένων και των εκδηλώσεων του

«Μολύβια εν δράσει...»

Δωδεκαήμερου της πρωτοχρονιάς και των Χριστουγέννων. Δε θα μπορούσε βέβαια να παραλειφθεί το γεγονός πως τα Τσιρι-Βάρβαρα είναι μια πολύ καλή ευκαιρία για γλέντι και συνάντηση φίλων και γνωστών γύρω από τη θαλπωρή που προσφέρει η φωτιά σε μια ιδιαίτερη εκδήλωση που φέρνει τον καθένα σε άμεση επαφή με την παράδοση και τα πατροπαράδοτα ήθη και έθιμα της ελληνικής υπαίθρου.

Τα Τσιρι-Βάρβαρα κυρίως λόγω της παλαιότητας τους ως έθιμο μιας και τα περισσότερα στοιχεία συγκλίνουν στους ρωμαϊκούς χρόνους, δε θα

μπορούσαν να μην έχουν περάσει από διάφορες φάσεις ιστορικά και κυρίως λόγω των συνθηκών οι οποίες μεταβάλλονται συνεχώς στις ανθρώπινες κοινωνίες ιδιαίτερα κατά τα πιο σύγχρονα έτη.

Ο προηγούμενος αιώνας (20ος) από τον οποίο προκύπτουν και τα περισσότερα στοιχεία για το έθιμο αποτέλεσε και έναν

από τους πιο χαρακτηριστικούς από άποψη ιδιαίτερων συνθηκών και μεταβολών σε κοινωνικό και όχι μόνο επίπεδο λόγω ραγδαίων εξελίξεων σε διάφορους τομείς και κυρίως στον τεχνολογικό. Τα Τσιρι-Βάρβαρα όπως και κάθε άλλο λαϊκό έθιμο αποτελούν ένα είδος κοινωνικής και πολιτισμικής εκδήλωσης με αποτέλεσμα να υφίστανται αναγκαστικά τις όποιες αλλαγές δεδομένων συντελούνται σε κοινωνικό κυρίως επίπεδο επηρεάζοντας έτσι πολλές φορές τη μορφή και τον τρόπο της ετήσιας αναβίωσης μέσω νέων στοιχείων και καινοτομιών που προκαλούν μικρή απόκλιση από την αρχική μορφή. Μπορεί βέβαια κάποιος να υποστηρίξει πως πρόκειται και για ένα είδος αλλοίωσης της πρώτης εικόνας που το έθιμο παρουσίαζε κάποτε χωρίς όμως να παραβλέπεται η αναγκαστική εξέλιξη λόγω της φύσης του ανθρώπου αλλά και της προόδου των κοινωνιών μέσω της επαφής με άλλες κουλτούρες και πολιτισμικές τάσεις.

Κωνσταντίνου Βίβιαν

Πηγή: <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A4%CF%83%CE%B9%CF%81%CE%B9-%CE%92%CE%AC%CF%81%CE%B2%CE%B1%CF%81%CE%B1>

4. Χριστουγεννιάτικο Καράβι & Δέντρο

Ένα έθιμο, καθαρά ελληνικό παραδοσιακό έθιμο αποτελεί το στολισμένο καραβάκι, που συναντάται ιστορικά στη Μικρά Ασία και στα νησιά. Τα τελευταία χρόνια τείνει να εξαφανιστεί και τη θέση του έχει πάρει το ξένο έθιμο του χριστουγεννιάτικου δέντρου.

Το καράβι συμβολίζει την καινούργια πλεύση του ανθρώπου στη ζωή, μετά τη γέννηση του Χριστού. Τα παιδιά των ναυτικών που έμεναν πίσω κατασκεύαζαν μόνα τους τα παιχνίδια τους τα οποία συνήθως ήταν καραβάκια. Το καραβάκι συμβόλιζε την προσμονή των παιδιών για αντάμωση με τους συγγενείς τους, αλλά

και την αγάπη τους για τη θάλασσα. Σιγά-σιγά καθιερώθηκε και το έθιμο του στολισμού του όμως λόγω του ότι ήταν συνδεδεμένο με δυσάρεστες αναμνήσεις δεν μπόρεσε να εδραιωθεί ως γιορτινό σύμβολο.

«Μολύβια εν δράσει...»

Το δέντρο των Χριστουγέννων ή χριστουγεννιάτικο δέντρο αποτελεί σήμερα διεθνές χριστουγεννιάτικο έθιμο. Ως χριστουγεννιάτικο σύμβολο - έθιμο φέρεται από τον 8ο αιώνα, όταν ο Άγιος Βονιφάτιος θέλησε περί το 750 να εξαλείψει την μέχρι τότε αποδιδόμενη ιερότητα των «ειδωλολατρών» στη βελανιδιά, αντικαθιστώντας την με το έλατο δηλαδή το δένδρο των Χριστουγέννων.

Ο στολισμός του δένδρου είναι καθαρά συμβολικός της ευτυχίας των ανθρώπων και της φύσεως με τη Γέννηση του Θεανθρώπου. Σύμφωνα με ερευνητές του αντικειμένου, το πρώτο στολισμένο δένδρο εμφανίστηκε στη Γερμανία το 1539 και τα πρώτα στολίδια ήταν συσκευασμένα φαγητά ή είδη ρουχισμού ή άλλα χρήσιμα είδη, που στο πέρασμα των

χρόνων και με την άνοδο του βιοτικού επιπέδου εξελίχθηκαν μόνο σε διακοσμητικά αντικείμενα. Κατά την παράδοση ο πρώτος που στόλισε δέντρο ήταν ο Μαρτίνος Λούθηρος. Έχει εκφραστεί όμως και η άποψη ότι το έθιμο έχει ανατολίτικη προέλευση. Σύμφωνα με αυτή, ο Αναστάσιος Α' το 512 έχτισε στη Συρία έναν ναό με δύο ορειχάλκινα δέντρα.

Στην Ελλάδα το έθιμο αυτό του έλατου ως χριστουγεννιάτικη διακόσμηση ήρθε για πρώτη φορά με τον Βαυαρό Βασιλιά Όθωνα το 1833, που σημαίνει ότι είχε ήδη καθιερωθεί ως έθιμο στους βασιλικούς οίκους της Βόρειας Ευρώπης. Αρχικά στολίστηκε στα ανάκτορα του Ναυπλίου και εν συνέχεια στην Αθήνα, όπου οι κάτοικοι έκαναν ουρές για να το θαυμάσουν. Σημειώνεται ότι στη Γαλλία ως έθιμο εισήχθηκε αρκετά χρόνια μετά από ό,τι στην Ελλάδα από την Κόμισσα της Ορλεάνης.

«Μολύβια εν δράσει...»

Τα χριστουγεννιάτικα δένδρα μπορεί να είναι είτε φυσικά, κυρίως έλατα, είτε τεχνητά των οποίων η παραγωγή είναι σημαντική. Οι βιοτεχνίες παραγωγής χριστουγεννιάτικων στολιδιών είναι επίσης πολύ σημαντικές. Η υλοτομία των φυσικών δένδρων για τις ανάγκες του εθίμου γίνεται πάντα από συγκεκριμένα δενδρόφυτα μέρη και μετά από σχετική άδεια του κατά τόπου αρμόδιου Δασαρχείου.

Ο χριστουγεννιάτικος στολισμός με κλαδιά και καρπούς δέντρων από την τοπική χλωρίδα, έχει τις ρίζες του στους Βυζαντινούς χρόνους και στην αρχαία Ελλάδα.

Στο Βυζάντιο συνήθιζαν να στολίζουν ένα δέντρο της αυλής του σπιτιού κρεμώντας δώρα στα κλαδιά για τους φτωχούς περαστικούς.

Μετά την Άλωση το έθιμο μεταφέρθηκε στη

βόρεια Ευρώπη , με στολισμό ελάτων και αργότερα ήρθε πάλι πίσω το 1830 από τους Βαυαρούς.

**Δημητρίου
Κωνσταντίνα**

Πηγή: https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%AD%CE%BD%CE%B4%CF%81%CE%BF_%CF%84%CF%89%CE%BD_%CE%A7_%CF%81%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%85%CE%B3%CE%AD%CE%BD%CE%BD%CF%89%CE%BD

5. Χριστόψωμο

Το «ψωμί του Χριστού» το έφτιαχνε, την παραμονή των Χριστουγέννων, η νοικοκυρά με ιδιαίτερη ευλάβεια και με ειδική μαγιά (από ξερό βασιλικό κ.λ.π.). Απαραίτητος επάνω, χαραγμένος ο σταυρός. Γύρω - γύρω διάφορα διακοσμητικά σκαλιστά στο ζυμάρι ή πρόσθετα στολίδια. Αυτά τόνιζαν το σκοπό του χριστόψωμου και εξέφραζαν τις διάφορες πεποιθήσεις των πιστών. Την ημέρα του Χριστού, ο νοικοκύρης έπαιρνε το χριστόψωμο, το σταύρωνε, το έκοβε και το μοίραζε σ' όλη την οικογένειά του και σε όσους παρευρίσκονταν στο χριστουγεννιάτικο τραπέζι. (Μερικοί εδώ βλέπουν ένα συμβολισμό της Θείας κοινωνίας. Όπως ο Χριστός έδωσε τον άρτον της ζωής σε όλη την ανθρώπινη οικογένειά του...).

Γύρω από το χριστόψωμο υπάρχουν και άλλες παραδόσεις. Αναφέρονται στην ενότητα της Εκκλησίας και των λαών, με συμβολικό πρότυπο την ένωση των κόκκων του σίτου σ' ένα ψωμί. Οι λαοί κάποτε θα ενωθούν μ'

«Μολύβια εν δράσει...»

ένα ποιμένα, το Χριστό.

...στη Σπάρτη

Στη Σπάρτη, σε κάθε σπίτι, δυο τρεις μέρες πριν, ζυμώνουν 1 - 15 καρβέλια ψωμί. Το ένα, που το τρώνε ανήμερα των Χριστουγέννων, είναι το ψωμί του Χριστού και το πλάθουν σε σχήμα σταυρού από ζύμη. Τα άλλα χριστόψωμα τα κάνουν με μύγδαλα και καρύδια.

...στη Μάνη

Κάθε οικογένεια στο φούρνο του σπιτιού «ρίχνει» τα χριστόψωμα, για να τα κόψει στο τραπέζι των Χριστουγέννων ο οικοδεσπότης σταυρώνοντάς τα, και ευχόμενος «Χρόνια πολλά και του χρόνου». Τα χριστόψωμα κατασκευάζονται όπως το ψωμί, μόνο που στολίζονται με σταυρούς και ποικίλα στολίδια ανάλογα με την καλαισθησία της νοικοκυράς.

Χατζηκωνσταντίνου Σταυρούλα

Πηγή: <https://artmagazinoweb.wordpress.com/2019/12/15/xmas-peloponnisos/>

6. Το σπάσιμο του ροδιού

Ένα πανάρχαιο έθιμο του λαού μας για την γιορτινή μέρα της έλευσης του νέου χρόνου είναι «το σπάσιμο του ροδιού». Το έθιμο αυτό αρχικά εντοπίστηκε στην Πελοπόννησο, αν και μετά διαδόθηκε σε κάθε γωνιά της Ελλάδας και συνεχίζεται μέχρι και σήμερα.

Το πρωί της Πρωτοχρονιάς, η οικογένεια πηγαίνει στην εκκλησία, ντυμένοι όλοι με τα καλά τους ρούχα για να παρακολουθήσουν τη Λειτουργία του Μεγάλου Βασιλείου και να υποδεχτούν το νέο χρόνο, καλό κι ευλογημένο.

Στην επιστροφή, ο νοικοκύρης του σπιτιού έχει στην τσέπη του ένα λειτουργημένο ρόδι, που στην Μικρά Ασία το φυλούσαν στα εικονίσματα από τις 14 Σεπτέμβρη, δηλαδή τη μέρα του Σταυρού.

Είναι αυτός που κάνει το ποδαρικό και σπάει το ρόδι. Πρέπει να χτυπήσει το κουδούνι στην κλειστή εξώπορτα και να του ανοίξουν. Δεν κάνει να ανοίξει ο ίδιος με το κλειδί του. Έτσι είναι ο πρώτος που μπαίνει στο σπίτι για να κάνει το ποδαρικό με το ρόδι στο χέρι.

Μπαίνοντας μέσα, με το δεξιό πόδι, σπάει το ρόδι πίσω από την εξώπορτα για να πεταχτούν οι ρώγες του παντού και ταυτόχρονα λέει: «με υγεία, ευτυχία και χαρά το νέο έτος κι όσες ρώγες έχει το ρόδι, τόσες λίρες να έχει η τσέπη μας όλη τη χρονιά.»

Τα παιδιά μαζεμένα γύρω - γύρω κοιτάζουν οι ρώγες να είναι τραγανές και κατακόκκινες. Όσο γερές κι όμορφες είναι οι ρώγες, τόσο χαρούμενες κι ευλογημένες θα είναι οι μέρες που φέρνει μαζί του ο νέος χρόνος.

Άλλη ευχή που συνηθίζεται να λέγεται κατά το σπάσιμο του ροδιού είναι: «Όσο βαρύ είναι το ρόδι, τόσο βαρύ να είναι το πορτοφόλι μας, όσο γεμάτο καρπούς είναι το ρόδι, να είναι γεμάτο το σπίτι μας με καλά και όσο κόκκινο είναι το ρόδι, τόσο κόκκινη να είναι και η καρδιά μας!

Τσάλκος Φώτης

Πηγή: <https://artmagazinoweb.wordpress.com/2019/12/15/xmas-peloponnisos/>

7. Γουρουνοχαρά (Θεσσαλία)

Ένα από τα σημαντικότερα χριστουγεννιάτικα έθιμα σε πολλές περιοχές της Ελλάδος και της Θεσσαλίας είναι η γουρουνοχαρά ή γρουνουχαρά.

Λέγεται πως, οι οικογένειες αγόραζαν το γουρούνι, από το μήνα Μάιο και το συντηρούσαν με κολοκύθια και πίτυρα, σε νερό, είτε στο ποτάμι. Το γουρούνι ήταν απαραίτητο για ένα αγροτικό σπίτι, καθώς από το γουρούνι έπαιρναν τη λίπα, το κρέας, τα λουκάνικα κι έφτιαχναν τα γουρνοτοσάρουχα. Αποτελούσε ντροπή για το σπίτι εκείνο, που δεν είχε γουρούνι, καθώς θεωρούνταν παρακατιανό, φτωχό κι ανοικοκώρευτο.

Η προετοιμασία για το σφάξιμο του γουρουνιού γινόταν με εξαιρετική φροντίδα, για κάθε σφαγή μεγάλου γουρουνιού απαιτούνταν 5-6 άνδρες, ενώ επακολουθούσε γλέντι μέχρι τα ξημερώματα, για να επαναληφθεί η ίδια διαδικασία την επόμενη και τη μεθεπόμενη μέρα. Οικογένειες, συνήθως συγγενικές, καθόριζαν με τη σειρά ποια ημέρα θα έσφαζε το γουρούνι της.

Επειδή όμως η όλη εργασία είχε ως επακόλουθο το γλέντι και τη χαρά, γι' αυτό και η ημέρα αυτή καθιερώθηκε ως "γουρουνοχαρά ή γρουνουχαρά". Όταν μάλιστα προσκαλούσαν κάποιον την ημέρα αυτή, δεν έλεγαν "έλα να

σφάξουμε το γουρούνι", αλλά "έλα, έχουμε γουρουνοχαρά". Το σφάξιμο των γουρουνιών δεν συνέπιπτε τις ίδιες ημερομηνίες κατά περιφέρειες. Σε άλλες περιοχές τα έσφαζαν 5-6 ημέρες πριν από τα Χριστούγεννα και σε άλλες άρχιζαν

από την ημέρα των Χριστουγέννων και μετά, ανάλογα με την παρέα. Τα περισσότερα γουρούνια σφάζονταν στις 27 Δεκεμβρίου, ημέρα του Αγίου Στεφάνου. Γι' αυτό και η γιορτή αυτή ονομαζόταν "γρουνοστέφανος ή γουρουνοστέφανος". Υπάρχουν όμως και μικρές περιοχές που τα έσφαζαν ένα μήνα ή και περισσότερο, μετά τα Χριστούγεννα.

Κατά το έθιμο, νοικοκυρά έδινε μικρή ποσότητα αναμμένης στάχτης και θυμίαμα στο σφαγέα, ο οποίος, αφού θυμιάτιζε τους εργαζόμενους και όλους τους άλλους, για να έχουν την ευλογία

του Χριστού και να εξαφανιστούν οι καλικάντζαροι, έριχνε τη στάχτη με το θυμίαμα στο λαιμό του γουρουνιού, για να είναι ευλογημένο και καλό το κρέας του. Ένας άλλος έπαιρνε λίγο αίμα κι επάλειφε τα μικρά παιδιά στο πρόσωπο για να είναι γερά, ανθεκτικά στους ψύλλους, στις αρρώστιες, και να μην επηρεάζονται από τα κακά πνεύματα. Στη συνέχεια, οι άνδρες έγδερναν το γουρούνι, και το δέρμα, αφού το αλάτιζαν, το δίπλωναν στα τέσσερα και το κρατούσαν για να φτιάξουν τα γουρνοτσάρουχα για τις καλοκαιρινές δουλειές τους.

Μετά το γδάρισμα, άρχιζε το κόψιμο του λίπους (παστού), για να γίνει έπειτα το κόψιμο του κρέατος σε μικρά τεμάχια. Το λίπος αυτό, αφού το έλιωναν πρώτα, το έβαζαν σε δοχεία λαδιού ή πετρελαίου και αφού πάγωνε, διατηρούνταν σχεδόν όλο το χρόνο. Οι κάτοικοι της Θεσσαλίας το χρησιμοποιούσαν όλο το χρόνο και σε όλα σχεδόν τα φαγητά. Υπήρχαν μάλιστα περιπτώσεις που πολλοί δεν το αντικαθιστούσαν με τίποτα. Ακόμα και το καλοκαίρι στα φαγητά τους χρησιμοποιούσαν λίπος, γιατί το θεωρούσαν δική τους παραγωγή και επομένως φθηνό, σε αντίθεση με το λάδι που το αγόραζαν μισή ή μια οκά για να περάσουν ένα και δυο μήνες. Επίσης, πολλές φτωχές οικογένειες δεν αγόραζαν καθόλου λάδι και δεν ήξεραν ούτε ποιο είναι το χρώμα του.

Στη συνέχεια, τεμάχιζαν το κρέας και τοποθετούσαν αλατισμένα τα κομμάτια σε πλιθάρια, που τα είχαν για φαγητό όλο σχεδόν το

«Μολύβια εν δράσει...»

χειμώνα και τα μαγείρευαν με τραχανά και πλιγούρι. Επίσης έφτιαχναν και λουκάνικα έκοβαν τα πράσα σε μικρά-μικρά τεμάχια και τα είχαν έτοιμα να γεμίσουν τα λουκάνικα. Μετά το φαγητό, οι άνδρες έκοβαν το κρέας πάνω στην τάβλα, με τα ψαλίδια, το οποίο ανακάτευαν με τα τριμμένα πράσα και το έβαζαν σε χάλκινη κατσαρόλα και τα ζέσταιναν, αφού έριχναν συγχρόνως ρίγανη, πιπέρι και αλάτι. Στη συνέχεια περνούσαν τα λουκάνικα σ' ένα ξύλινο δοκάρι και τα κρεμούσαν για να στεγνώσουν. Έφτανε πλέον το μεσημέρι. Η τάβλα ήταν έτοιμη για το φαγητό, με ντόπιο κρασί. Τσίπουρο έπιναν κατά την ώρα της δουλειάς.

Μετά, οι άνδρες έφευγαν για τα σπίτια τους, αλλά το βράδυ επέστρεφαν στο σπίτι του νοικοκύρη για να φάνε και να γλεντήσουν, να χαρούν και να απολαύσουν τους καρπούς του κόπου τους. Οι γυναίκες είχαν έτοιμα τα φαγητά, όπως πίτες- συνήθως με τυρί- κόκαλα βρασμένα, ψητό στη σχάρα κρέας και άφθονο κρασί από το αμπέλι. Τα μεσάνυχτα κι ύστερα από πολλά τραγούδια και χαρά, όπως κι ευχές προς το νοικοκύρη, έφευγαν για τα σπίτια τους.

Το έθιμο τηρήθηκε μέχρι το 1940. Συνεχίστηκε βέβαια και αργότερα, μέχρι το 1955, αλλά τα μεγάλα γεγονότα, Κατοχή και εμφύλιος πόλεμος, ανέκοψαν τον ενθουσιασμό και ανέτρεψαν μια παραδοσιακή συνήθεια που κράτησε πολλούς αιώνες. Σήμερα το έθιμο τηρείται και πάλι σε πολλά

χωριά της Θεσσαλίας. Στις πόλεις όμως γιορτάζεται στις πλατείες των συνοικιών, με εκδηλώσεις κεφιού και γλεντιού, προσφέροντας άφθονο κρασί και ψημένο χοιρινό κρέας.

Στη Λάρισα γιορτάζεται η

γουρνοχαρά στην πλατεία της συνοικίας Φιλιπούπολης, ανάμεσα από τα Χριστούγεννα και την Πρωτοχρονιά κι αυτό γιατί είναι ένα έθιμο που το έχουν οι κάτοικοι της συνοικίας που έλκουν την καταγωγή τους από την

«Μολύβια εν δράσει...»

Ανατολική Ρωμυλία, και συγκεκριμένα από την Φιλιπούπολη και το Καβακλί το σημερινό Τοπόλοβγκραντ. Οι γυναίκες της συνοικίας μαγειρεύουν παραδοσιακά φαγητά της Ανατολικής Ρωμυλίας, τα οποία είναι πικάντικα μαγειρεύονται με πολλά καρυκεύματα και μαζί με το ψημένο χοιρινό κρέας και άφθονο κρασί τα προσφέρουν στους επισκέπτες. Το χριστουγεννιάτικο έθιμο των Φιλιππουπολιτών, ξεκινά από παραμονή Χριστουγέννων με τα παραδοσιακά κάλαντα και ολοκληρώνεται με την γουρουνοχαρά. Ομάδες παιδιών επισκέπτονται οικογένειες Φιλιππουπολιτών και λένε τα κάλαντα, τα οποία είναι ευχές για τον αφέντη, την κυρά, τα παιδιά, τους νέους, τον κυνηγό, για το αμπέλι, το σπίτι και άλλα. Τα παραδοσιακά κάλαντα τελειώνουν με τη προσευχή, η ομάδα των παιδιών και η οικογένεια λένε μαζί την προσευχή. Η νοικοκυρά προσφέρει κρασί και παραδοσιακό χριστουγεννιάτικο φαγητό όπως «Καρβαβίτσα» γεμισμένο χοιρινό έντερο με χοιρινό κρέας και συκώτια, καβουρμά χοιρινό που μαγειρεύεται στο λίπος και «αρμιά», ολόκληρο λάχανο στην άλμη, μαγειρεμένο με χοιρινό κρέας. Το έθιμο της γουρουνοχαράς έχει ρίζες και στη Φλώρινα και κάτοικοι και επισκέπτες στα χωριά που πραγματοποιούν εκδηλώσεις σχετικές έχουν την ευκαιρία να δοκιμάσουν διάφορα εδέσματα, κρασί και τσίπουρο, αλλά και να χορέψουν υπό τους ήχους των χάλκινων πνευστών.

Γαργάνης Κωνσταντίνος

Πηγή: <https://www.topoikaitropoi.gr/ithi-kai-ethima/ta-christougenniatika-ethima-tis-thessalias/>

8. Βασιλόπιτα

Η βασιλόπιτα είναι το γλύκισμα - σύμβολο της Πρωτοχρονιάς και συνδέεται με την εορτή του Αγίου Βασιλείου, από τον οποίο πήρε το όνομά της.

Τη βρίσκουμε με πολλές μορφές και διάφορους τρόπους παρασκευής, σ' όλα τα ελληνικά σπίτια, αστικά και αγροτικά. Ζυμώνεται κυρίως με αλεύρι, αυγά, ζάχαρη και γάλα, και συνηθέστατα πάνω στην επιφάνειά της γράφεται ο αριθμός του νέου έτους με αποφλοιωμένα αμύγδαλα.

Μέσα στο ζυμάρι τοποθετείται ένα νόμισμα, που όποιος το βρει κατά το μοίρασμα της βασιλόπιτας θα είναι ο τυχερός της χρονιάς. Σε κάποιες αγροτικές περιοχές αντί για νόμισμα τοποθετούσαν

παλαιότερα ένα κομματάκι άχυρο, κλήμα ή κλώνο ελιάς, ανάλογα με την παραγωγή της περιοχής, και όποιος το έβρισκε θα είχε καλή σοδειά κατά τη διάρκεια του χρόνου.

Η βασιλόπιτα κόβεται και μοιράζεται με εθιμικό τελετουργικό τη νύχτα της παραμονής του νέου χρόνου ή ανήμερα την Πρωτοχρονιά. Το γενικό πρόσταγμα έχει ο νοικοκύρης του σπιτιού, που αφού τη σταυρώσει, κόβει και μοιράζει τα κομμάτια της πίτας στα μέλη της οικογένειάς του και τους τυχόν φιλοξενούμενους, ενώ ιδιαίτερα κομμάτια ξεχωρίζονται για τον Χριστό, την Παναγία, τον Άγιο Βασίλειο, το σπίτι και τους ξενιτεμένους της οικογένειας.

Το έθιμο δεν περιορίζεται μόνο στο σπίτι και την ημέρα της Πρωτοχρονιάς. Από τις επόμενες ημέρες και σχεδόν μέχρι και τα τέλη Φλεβάρη, σωματεία, επαγγελματικές ενώσεις και οργανώσεις κόβουν τη δική τους βασιλόπιτα. Η συνήθεια αυτή είναι νεώτερη και κατάγεται από στις παλαιότερες συντεχνίες, τα μέλη των οποίων έκοβαν την πρωτοχρονιάτικη πίτα και τη μοιράζονταν για το καλό το δικό τους και του κοινού τους επαγγέλματος.

Το έθιμο της βασιλόπιτας, όπως και άλλα του Δωδεκαημέρου (Χριστούγεννα - Θεοφάνια), ανάγεται στα ρωμαϊκά «Σατουρνάλια», που

«Μολύβια εν δράσει...»

αποτελούν συνέχεια των Ελληνικών «Κρονίων». Κατά τη διάρκειά τους προσφέρονταν ως δώρα καρποί και πλακούντες (πίτες) μέσα σε χρυσά φύλλα. Μπορεί να σχετιστεί και με τον εορταστικό άρτο της ελληνικής αρχαιότητας, που προσφερόταν στους θεούς, ιδίως στα «Θαλύσια» και τα «Θαργήλια».

Υπάρχει, όμως, και η χριστιανική παράδοση για το έθιμο της βασιλόπιτας. Όταν ο Άγιος Βασίλειος ήταν επίσκοπος Καισάρειας, ο έπαρχος της Καππαδοκίας πήγε να εισπράξει φόρους με άγριες διαθέσεις.

Οι κάτοικοι φοβήθηκαν και ζήτησαν την προστασία του επισκόπου τους. Αυτός τους είπε να συγκεντρώσουν ό,τι πολύτιμα αντικείμενα είχαν για να τα προσφέρουν στον έπαρχο. Ο άγιος, όμως, τον έπεισε να φύγει χωρίς να πάρει τίποτε. Ήταν παραμονή της Πρωτοχρονιάς.

Επειδή η επιστροφή των αντικειμένων στους κατόχους τους ήταν πρακτικά αδύνατη, με συμβουλή του αγίου ζυμώθηκαν πλακούντια (μικρές πίτες) και μέσα σ' αυτούς τοποθετήθηκε από ένα πολύτιμο αντικείμενο. Έγινε η διανομή και, σαν από θαύμα, έτυχε στον καθένα ό,τι είχε δώσει. Από τότε, λέγει η παράδοση, κάνουμε στη γιορτή του Αγίου Βασιλείου πίτες με νομίσματα μέσα.

**Κουτσουρίδης
Κωνσταντίνος**

Πηγή: <https://www.sansimera.gr/articles/871>

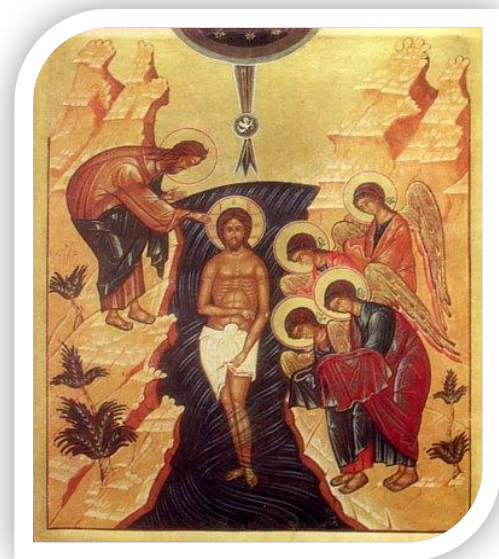
9. Έθιμα των Θεοφανίων

Τα Θεοφάνια είναι μεγάλη ετήσια χριστιανική γιορτή της Βάπτισης του Ιησού Χριστού στον Ιορδάνη ποταμό από τον Άγιο Ιωάννη τον Βαπτιστή. Γιορτάζεται στις 6 Ιανουαρίου και είναι η τρίτη και τελευταία γιορτή του Δωδεκαημέρου (εορτών των Χριστουγέννων). Το όνομα προκύπτει από τη φανέρωση των τριών προσώπων της Αγίας Τριάδας που συνέβη σύμφωνα με τρεις σχετικές ευαγγελικές περικοπές. Η γιορτή των Θεοφανίων λέγεται επίσης και Επιφάνια, Φώτα ή Φωτά ή Εορτή των Φώτων.

Σε αυτή την εορτή γιορτάζουν: Φώτιος (Φώτης), Φωτεινή, Ιορδάνης, Θεοφάνης (Φάνης), Θεοφάνια. Κατά τις ευαγγελικές περικοπές στις αρχές του 30ου έτους της ηλικίας του Ιησού, ο Ιωάννης(ο Πρόδρομος), γιος του Ζαχαρία και της Ελισάβετ, ο επιλεγόμενος στη συνέχεια Βαπτιστής, που ήταν 6 μήνες μεγαλύτερος του Χριστού, και διέμενε στην έρημο, ασκητεύοντας και κηρύττοντας το βάπτισμα μετανοίας, βάπτισε με

έκπληξη και τον Ιησού στον Ιορδάνη ποταμό. Κατά δε τη στιγμή της Βάπτισης κατέβηκε από τον ουρανό το Άγιο Πνεύμα υπό μορφή περιστεράς στον Ιησού και ταυτόχρονα από τον ουρανό ακούσθηκε φωνή που έλεγε ότι: «Ούτος εστίν ο Υιός μου ο αγαπητός εν ω ευδόκησα». Η φράση αναφέρεται στα ευαγγέλια του Ματθαίου, του Μάρκου και του Λουκά, ενώ απουσιάζει από αυτό του Ιωάννη. Αυτή δε είναι και η μοναδική φορά της εμφάνισης, στη Γη, της Αγίας και ομοουσίου και αδιαιρέτου Τριάδος υπό του πλήρους «μυστηρίου»

«Μολύβια εν δράσει...»

της Θεότητας. Τα Θεοφάνια ονομάζονται έτσι επειδή η φωνή του θεού ακούστηκε στη γη.

Το πότε καθιερώθηκε να εορτάζεται η μνήμη του γεγονότος της Βάπτισης του Ιησού δεν είναι γνωστό με βεβαιότητα. Φαίνεται όμως ότι αναφέρθηκε πολύ νωρίς στη πρώτη Εκκλησία των Χριστιανών. Κατά τον 4ο αιώνα η εορτή των Θεοφανίων γιορτάζεται πλέον με λαμπρότητα σε όλη την ανατολική Εκκλησία ως εορτή του φωτισμού της ανθρωπότητας δια του Αγίου Βαπτίσματος, απ' όπου και το όνομα «Τα Φώτα», εορτή «των Φώτων». Στη Δύση τα Θεοφάνια απαντώνται στα μέσα του 4ου αιώνα, αλλά από της εποχής αυτής φαίνεται στη Ρωμαϊκή Εκκλησία και άλλη μια εορτή αφιερωμένη στη κατά σάρκα Γέννηση του Ιησού στις 25 Δεκεμβρίου. Όταν πλέον καθιερώθηκε αυτή η ημερομηνία για τα Χριστούγεννα σε όλο τον Χριστιανικό κόσμο έγινε και ο διαχωρισμός της εορτής των Θεοφανίων στις 6 Ιανουαρίου, στα μέσα του 6ου αιώνα.

Τα Θεοφάνια ή Φώτα ή Επιφάνια γιορτάζουμε την βάπτισή του Ιησού Χριστού από τον Ιωάννη τον Πρόδρομο ή Βαπτιστή. Αυτό σίγουρα το γνωρίζετε. Ξέρετε όμως ποια είναι τα έθιμα που γιορτάζονται στη χώρα μας;

Στην Ελλάδα ο αγιασμός γίνεται για πρώτη φορά την παραμονή των Θεοφανίων και λέγεται «Μικρός Αγιασμός» ή «Πρωτάγιαση» ή «Φώτιση». Με την Πρωτάγιαση, ο ιερέας γυρίζει όλα τα σπιτία και με το Σταυρό και ένα κλωνί βασιλικό «αγιαίνει» ή «φωτίζει» (ραντίζει) τους χώρους των σπιτιών για να φύγει μακριά κάθε κακό.

Παλαιότερα, οι λαϊκές δοξασίες συνέδεαν τον φωτισμό των σπιτιών με την εξαφάνιση των καλικάντζαρων, τους οποίους φαντάζονταν να φεύγουν περίτρομοι με την έλευση του ιερέα.

Ο **μεγάλος αγιασμός γίνεται ανήμερα τα Θεοφάνια στις 6 Ιανουαρίου**. Μια μεγάλη πομπή σχηματίζεται και παίρνει το δρόμο που οδηγεί στη θάλασσα ή σε κάποιο ποτάμι ή σε μια δεξαμενή σε περιοχές ορεινές. Όταν γίνει ο αγιασμός, ρίχνει ο παπάς το Σταυρό στο νερό, πραγματοποιώντας έτσι τον Αγιασμό των Υδάτων. Το πιάσιμο του Σταυρού γίνεται από κολυμβητές, τους λεγόμενους Βουτηχτάδες, κατά την τελετή της

«Μολύβια εν δράσει...»

Κατάδυσης του Τιμίου Σταυρού.

Νεαρά κυρίως άτομα βουτούν στα παγωμένα νερά για να πιάσουν τον Σταυρό και να λάβουν την ευλογία του ιερωμένου, αλλά και να δεχθούν τις τιμές και τις ευχές των συντοπιτών τους. Οι καμπάνες ηχούν χαρμόсуна, το ίδιο και οι σειρήνες των πλοίων.

Όλοι οι πιστοί πίνουν με ευλάβεια από τον αγιασμό, συμβολικά με τρεις γουλιές, και ραντίζουν μ' αυτόν τα σπίτια, τα δέντρα, τα χωράφια και τα ζώα τους. Εκτός από τον αγιασμό των υδάτων αναβιώνουν πολλά ακόμη έθιμα στην Ελλάδα.

Την παραμονή των Φώτων, στις 5 Γενάρη, στο Ωραιόκαστρο της Θεσσαλονίκης αναβιώνει το έθιμο των Μωμόγερων στους δρόμους και τα καταστήματα της περιοχής.

Τα βλέμματα συγκεντρώνει η πόλη της Καστοριάς και τα "Ραγκουτσάρια", το πρώτο "καρναβάλι" του νέου έτους. Οι κάτοικοι "ξορκίζουν" το κακό και διώχνουν τα κακά πνεύματα των καλικάντζαρων, βάφοντας τα πρόσωπα τους, φορώντας προβιές ζώων και χάλκινα κουδούνια. Ομάδες μεταμφιεσμένων ξεχώνονται στους δρόμους και διασκεδάσουν με το πλήθος υπό τους ήχους μουσικών συγκροτημάτων της περιοχής. Τα "Ραγκουτσάρια" αρχίζουν την ημέρα των Θεοφανείων, με τον Αϊ Βασίλη να μοιράζει δώρα στα παιδιά, και ολοκληρώνονται στις 8 Ιανουαρίου, με την παρέλαση των καρναβαλιστών στο κέντρο της Καστοριάς.

Στο Παλαιόκαστρο της Χαλκιδικής αναβιώνει το έθιμο των "Φωταράδων". Ομάδα

καλαντιστών εκλέγει τον "βασιλιά" και όλοι μαζί πηγαίνουν στην εκκλησία του χωριού, όπου η νέα κεφαλή κάνει τρεις μετάνοιες μπροστά στην εικόνα του Αγίου Αθανασίου, ζητώντας την ευχή του. Οι "Φωταράδες" καταλήγουν να χορεύουν στην πλατεία γύρω από έναν πάσαλο,

«Μολύβια εν δράσει...»

όπου είναι δεμένο ένα λουκάνικο, ενώ είναι ντυμένοι με την τοπική ενδυμασία και κρατούν μεγάλα ξύλινα σπαθιά.

Στη Γαλάτιστα της Χαλκιδικής στολίζεται η “Καμήλα”. Κάτω από το ομοίωμα της καμήλας κρύβονται έξι άνδρες, οι οποίοι τραγουδούν υπό τους ήχους κουδουνιών. Μπροστά από το ομοίωμα προηγούνται οι λεγόμενοι “Τζαμαλαροί”. Το έθιμο της “Καμήλας” ολοκληρώνεται στις 7 Ιανουαρίου με την τέλεση ενός εικονικού γάμου, όπου όλους τους ρόλους αναλαμβάνουν άνδρες.

Στην Άρνησσα Πέλλας θα αναβιώσουν την ημέρα των Θεοφανείων τα “Τζαμαλάρια”. Επίκεντρο του εθίμου είναι ο γάμος.

Πρωταγωνιστικό ρόλο έχει ένα ζιζάνιο, το “μπουμπάρι”, που μπαίνει ανάμεσα στους νεόνυμφους και τους παρενοχλεί, τους προτείνει άλλο ταίρι. Το έθιμο περιλαμβάνει ατελείωτο γλέντι στους δρόμους του χωριού.

Στην Λευκάδα, ανήμερα των Φώτων τηρείται το έθιμο «των πορτοκαλιών». Οι πιστοί βουτούν στη θάλασσα τα πορτοκάλια που κρατούν στα χέρια τους και τα οποία είναι δεμένα μεταξύ τους με σπάγκο. Έπειτα τα παίρνουν στο σπίτι τους για ευλογία και αφήνουν ένα από αυτά για ένα ολόκληρο χρόνο στα

εικονίσματα του σπιτιού. Πριν την τελετή της κατάδυσης του Τιμίου Σταυρού, ρίχνουν στη θάλασσα τα παλιά πορτοκάλια.

Σούλης Άγγελος

Πηγή: <https://www.vimaorthodoxias.gr/theologikos-logos-diafora/ta-ethima-ton-theofaneion-se-oli-tin-ellada/>

10. Το «τάισμα» της βρύσης στην Κεντρική Ελλάδα

Τα μεσάνυχτα της παραμονής των Χριστουγέννων γίνεται το λεγόμενο «τάισμα της βρύσης», στα χωριά της Κεντρικής Ελλάδας. Οι κοπέλες τα χαράματα πηγαίνουν στην πιο κοντινή βρύση για να κλέψουν το «άκραντο νερό», δηλαδή αμίλητο καθώς δεν ανταλλάσσουν κουβέντα σε όλη την διαδρομή. Για να έχουν καλή σοδειά, όταν φθάνουν εκεί, την ταΐζουν με διάφορα προϊόντα όπως βούτυρο, ψωμί, τυρί, όσπρια ή κλαδί ελιάς. Έλεγαν μάλιστα ότι όποια κοπέλα πήγαινε πρώτη στη βρύση θα ήταν η πιο τυχερή όλο το χρόνο.

Έπειτα έριχναν στη στάμνα που φέρνουν το νερό, ένα βατόφυλλο και τρία χαλίκια, κλέβουν το νερό από τη βρύση και γυρίζουν στο σπίτι τους πάλι αμίλητες μέχρι να πιούνε όλοι από το

«άκραντο νερό». Όταν πάρουν το νερό, αλείφουν τη βρύση με βούτυρο και μέλι με την ευχή πως, όπως τρέχει το νερό να τρέχει και η προκοπή στο σπίτι, και όπως γλυκό είναι το μέλι, έτσι γλυκιά να είναι και η ζωή τους. Με το ίδιο νερό ραντίζουν και τις τέσσερις γωνίες του σπιτιού και σκορπίζουν και τα τρία χαλίκια στο σπίτι. Στη λαϊκή μας παράδοση ο βάτος φέρνει αισιοδοξία και καλά μαντάτα και διώχνει τα ξόρκια.

Τριάδα Τρυφωνοπούλου

Πηγή: https://www.autotriti.gr/touring/news/data/ekdromes/144400_28314.asp

11. Οι Μωμόγεροι

Το εθιμικό δρώμενο των Μωμόγερων, ένα από τα καρναβαλικά δρώμενα του δωδεκαημέρου ξεκινά την επόμενη των Χριστουγέννων και διαρκεί έως και λίγο μετά τα Φώτα. Η λαϊκή φαντασία οργιάζει με τις σκανταλιές των καλικάντζαρων που βρίσκουν την ευκαιρία να αλωνίσουν στον επάνω κόσμο, τότε που τα νερά είναι «αβάφτιστα». Η όψη τους τρομακτική και οι σκανταλιές τους απεριγράπτες, αλλά και ο τρόμος τους άλλος τόσος για τη φωτιά. Στα χωριά Πλατανιά και Σιταγροί της Δράμας συναντάμε το έθιμο των Μωμόγερων που προέρχεται από τους Πόντιους πρόσφυγες.

«Μολύβια εν δράσει...»

Η ονομασία τους προέρχεται από το μίμος ή το μώμος και το γέρος και συνδέεται με τις μιμητικές τους κινήσεις. Φοράνε τομάρια λύκων ή τράγων ή είναι ντυμένοι με στολές ανθρώπων οπλισμένων με σπαθιά που έχουν την μορφή γέρων. Οι Μωμόγεροι προσδοκώντας τύχη για τη νέα χρονιά, γυρίζουν σε παρέες όλο το δωδεκάημερο, ψάλλοντας τα κάλαντα ή άλλους ευχետικούς στίχους. Όταν οι παρέες συναντηθούν, κάνουν ψευτοπόλεμο μεταξύ τους ώσπου η μία ομάδα να νικήσει και η άλλη να δηλώσει υποταγή. Το ίδιο έθιμο με παραλλαγές γίνεται στην Κοζάνη και τη Καστοριά με την ονομασία Ραγκουτσάρια.

Θέμης Ράσος

Πηγή:

https://www.autotriti.gr/touring/news/data/ekdromes/144400_28310.asp?fbclid=IwAR1UpNCggorxVokPiBqbrtrMScOFpcKPMW2bYW1BltmzUxqEPV1SYVCenlk

12. Έθιμα Θράκης

Την Παραμονή των Χριστουγέννων, από το πρωί ομάδες παιδιών ψέλνουν τα κάλαντα (κόλιαντα) και μεταφέρουν το μήνυμα της Γέννησης του Χριστού, σε κάθε σπίτι, σε κάθε γειτονιά, στα χωριά και στις πόλεις. Εκτός από το τρίγωνο, τα παλιότερα χρόνια τα παιδιά χρησιμοποιούσαν και άλλα μουσικά όργανα, όπως τύμπανο, ταμπούρλο, ή κλαρίνο. Στους καλαντιστές συνήθως κερνούν γλυκά ή ξηρούς καρπούς και πλέον δίνουν κυρίως χρήματα. Το βράδυ της Παραμονής τελείται το εορταστικό τραπέζι, το τελευταίο της νηστείας, το πρώτο της γιορτής.

«Τα εννιά φαγιά» και η ιερότητα στα τελετουργικά γεύματα των εορτών Στην περιοχή του Διδυμοτείχου, αλλά και γενικότερα στη Θράκη, το βράδυ της παραμονής των Χριστουγέννων η οικογένεια μαζεύεται γύρω από το τραπέζι (παλιότερα στο σοφρά), όπου οι νοικοκυρές φροντίζουν να υπάρχουν τα «εννιά φαγιά» (εννέα φαγητά).

«Μολύβια εν δράσει...»

Πρέπει οπωσδήποτε να υπάρχουν **εννιά λογίων φαγητά** επάνω στο τραπέζι και ανάλογα με την οικονομική κατάσταση της οικογένειας, μπορεί να είναι όντως όλα φαγητά ή μπορούν να μετρήσουν στον αριθμό και το σκόρδο ή το κρεμμύδι ή ακόμα και το αλάτι. Άλλες φορές μπορούν να μετρήσουν χωριστά και το τουρσί, σε λάχανο, σε πιπεριές, σε αγγουράκια, κλπ. Ο αριθμός πρέπει πάντως να είναι εννέα! Όλα νηστίσιμα, καθώς η νηστεία των Χριστουγέννων λήγει το πρωί της επομένης, που είναι η μεγάλη γιορτή. **Εννέα τα φαγητά, όσοι και οι μήνες της κήσης της Παναγίας.** Συμβολισμός ιερός και ταυτόχρονα τιμητικός, προς τη Μητέρα του Χριστού, αλλά και σε όλες τις Μάνες του κόσμου!

Κατ' άλλους ο αριθμός εννέα συμβολίζει τα μέρη που περιπλανήθηκε ο νεογέννητος Χριστός με τη Μητέρα του και τον Ιωσήφ, μέχρι τη μετάβαση τους στην Αίγυπτο για να αποφύγουν τη σφαγή του Ηρώδη. Πέραν του θρησκευτικού συμβολισμού, το γεύμα αποτελεί μια **ξεκάθαρη επίκληση στη αφθονία (μπερεκέτ')**, στην **ευφορία**, στην **αναγέννηση της φύσης** και την **ευλογία των καρπών της**.

Στο τραπέζι τοποθετούνται συνήθως φασόλια νερόβραστα, λάχανο τουρσί, κρεμμύδι, φρούτα, μέλι, καρύδια και άλλοι ξηροί καρποί, αλλά και χαλβάς, ελιές, πιπεριές τουρσί με πελτέ (σάλτσα) ντομάτας. Φτιάχνονται ακόμα λαχανοντολμάδες, οι οποίοι συμβολίζουν το φασκιωμένο θείο Βρέφος. Στα φαγητά μπορεί να περιλαμβάνεται και κάποιο καρπούζι, πεπόνι ή σταφύλι, που φυλάχθηκε για αυτό το σκοπό. Για γλυκό συνήθως φτιάχνουν σαραγλί, αλλά μπορεί να υπάρχει και «**Βαρβάρα**» (το [θρακιώτικο γλύκισμα της Αγίας Βαρβάρας](#)), καθώς τα Χριστούγεννα συμπίπτουν με τα 20ήμερα της Αγίας.

Το **ξημέρωμα**, η πρώτη καμπάνα φέρνει τους πιστούς στη **Χριστουγεννιάτικη Θεία Λειτουργία**. Ακολουθεί το πρώτο εορταστικό πρωινό γεύμα, που περιλαμβάνει τη θρακιώτικη «**Μπάμπω**» (το γεμιστό λουκάνικο) και κόκκινο κρασί. Η «μπάμπω» είναι η γιαγιά, αλλά και η μαμή που βοήθησε τις ετοιμόγεννες και τιμάται ιδιαίτερα κατά τη Γέννηση του Χριστού. Πέρα από

«Μολύβια εν δράσει...»

αυτή τη σημασία, η «μπάμπω» είναι το κομμάτι του χοιρινού εντέρου, που με αυτό παρασκευάζεται το ονομαστό λουκάνικο των Χριστουγέννων και επειδή είναι ζαρωμένο όπως η γιαγιά που έχει ρυτίδες, ονομάζεται και αυτό «Μπάμπω».

Οι “Μωμόγεροι”, έθιμο με μεγάλη δόση σάτιρας, βάζει το δικό του, ιδιαίτερο, λιθαράκι στο πρόγραμμα των εορταστικών εκδηλώσεων της

περιοχής. Μικροί και μεγάλοι “Μωμόγεροι”, άντρες με ζωόμορφες μεταμφιέσεις(άχυρα, κουδούνια, ραβδιά, προβιές,

μάσκες στο πρόσωπο από νεροκολοκύθες) ξεχώνονται στους δρόμους της πόλης, ξορκίζοντας το κακό, χτυπώντας τα κουδούνια τους και χορεύοντας για τον ερχομό του νέου έτους, πειράζοντας τον κόσμο και κερνώντας τους κρασί.

Κατά το έθιμο της «Καμήλας» μέλη συλλόγων της περιοχής φορώντας παραδοσιακές στολές και έχοντας στην συντροφιά τους μια... καμήλα, όπως προστάζει το σχετικό έθιμο, βγαίνουν στην πόλη ή τα χωριά για να στείλουν τις δικές τους ευχές, να τραγουδήσουν τα κάλαντα και φυσικά να ξεσηκώσουν

τους πολίτες που δεν μένουν ασυγκίνητοι στο θέαμα.

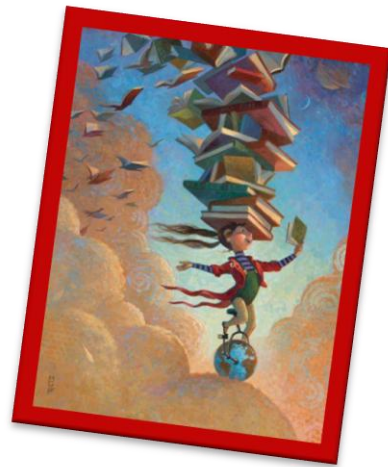
Ελευθεριάδης Χρήστος

Πηγή: : <https://www.alexpolisonline.com/2021/12/ta-ennia-fagia.html#ixzz7qdjZHmCl>
<https://www.xanthinea.gr/2015/12/momogeroi-kamiles-kai-paradosiaka-kalanta-stin-thraki.html>

«Μολύβια εν δράσει...»

Δράση 7^η: «Ένα βιβλίο για τα Χριστούγεννα» από τους μαθητές της Ε' τάξης

Οι μαθητές & οι μαθήτριες της Ε' τάξης του 2^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αμυνταίου με τη δάσκαλά τους, κ. Βενετία Ευθυμίου

«Ένα βιβλίο για τα Χριστούγεννα!»

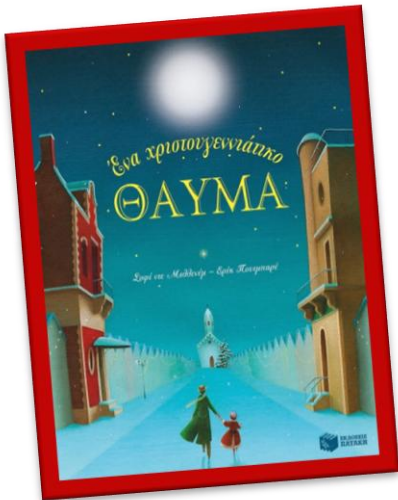

1. «Ένα χριστουγεννιάτικο θαύμα»

Συγγραφέας: MULLENHEIM SOPHIE. DE (Σοφί ντε Μιλλενέμ)

Εκδόσεις: Εκδόσεις Πατάκη

Εικονογράφηση: ΠΟΥΙΜΠΑΡΕ ΕΡΙΚ Μετάφραση: Φίλιππος Μανδηλαράς

Το βράδυ της Παραμονής των Χριστουγέννων, ο Αρμάνδος είχε φορέσει τη μακριά του ρόμπα και τις γούνινες παντόφλες. Δεν είχε καμιά διάθεση να πάει στην εκκλησία, κι ούτε σκόπευε, φυσικά, να δει κάποιο φίλο.

Του άρεσε που θα έμενε μόνος στο σπίτι του, στη ζέστη και στην ησυχία του.

Έξαφνα, άκουσε κάποιον να του χτυπάει την πόρτα.

Έρικα Τάσι

2. «Το νησί των Χριστουγέννων»

Συγγραφέας: Άρης Δημοκίδης

Εκδόσεις: Μεταίχμιο

Εικονογράφηση: Μάρω Αλεξάνδρου

Μια απίθανη χριστουγεννιάτικη γιορτή, μερικά υπάμενα μαγικά όνειρα, μια εξαφανισμένη γάτα, εκατό μυστηριώδεις πίνακες στα σκοτεινά δωμάτια ενός κάστρου. . . Αυτές τις γιορτές η Στέλλα και ο Στέφανος, τα αδέρφια με τις μαγικές δυνάμεις, έχουν μεγάλα μπλεξίματα! Ποια φοβερά μυστικά θα ανακαλύψουν; Θα προλάβουν να λύσουν τους γρίφους πριν εξαφανιστούν όλα τα παιχνίδια της χώρας; Και, τελικά, ποιος κρύβεται πίσω απ' όλα αυτά; Οι Στε δεν έχουν πει ακόμη την τελευταία τους λέξη. . . Μια περιπέτεια για μικρά και μεγάλα παιδιά, που μπλέκει τη φαντασία με την πραγματικότητα, την Τέχνη με τις ανατροπές, το γέλιο με την αγωνία. . .

Γιώργος Ιωαννίδης

3.«Το πιο όμορφο χριστουγεννιάτικο δέντρο»

Συγγραφέας: JORDAN JENNIFER

Εκδόσεις: Άγκυρα

Εικονογράφηση: Stefanie Ryder Μετάφραση: Μάριος Βερρέτας

Η σειρά «Οι αγαπημένες χριστουγεννιάτικες ιστορίες» απευθύνονται σε παιδιά ηλικίας 4 έως 8 χρόνων.

Η θαυμάσια εικονογράφηση και οι όμορφες ιστορίες είναι σίγουρο ότι θα ενθουσιάσουν τους μικρούς μας φίλους κάνοντάς τους να χαρούν ακόμα περισσότερο τούτες τις όμορφες μέρες των Χριστουγέννων.

Χριστίνα Κατικαρίδου

4.«Ποιος θα βοηθήσει τον Αϊ- Βασίλη;»

Συγγραφέας: Anne Wilsdorf

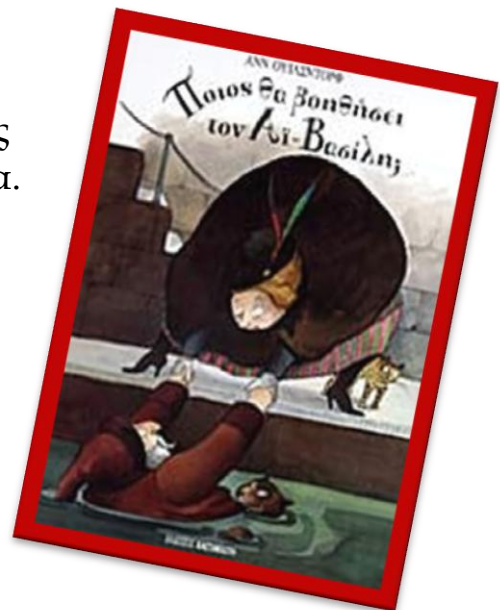
Εκδόσεις: Καστανιώτη

Εικονογράφηση: Stefanie Ryder Μετάφραση: [Χριστίνα Μανιά](#)

Παραμονή Χριστουγέννων και ο Αϊ-Βασίλης πρέπει να ετοιμαστεί για να μοιράσει τα δώρα.

Δεν προλαβαίνει να κάνει τις απαραίτητες δουλειές και από τη βιασύνη του όλα πηγαίνουν στραβά, με αποκορύφωμα να χαθούν τα δώρα. Θα βρεθεί κάποιος να τον βοηθήσει ή θα περάσουν όλοι τα Χριστούγεννα χωρίς δώρα;

Βασίλης Μπούρης

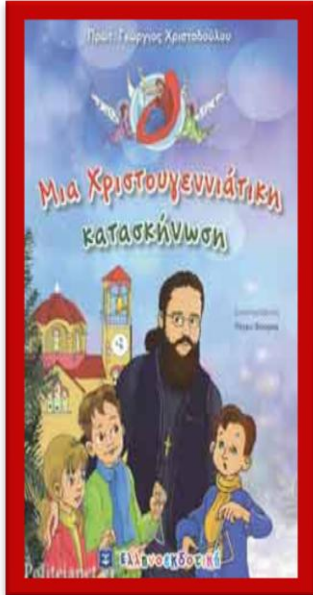

5.«Μια χριστουγεννιάτικη κατασκήνωση»

Συγγραφέας: Χριστοδούλου Γεώργιος (Πρωτοπρεσβύτερος)

Εκδόσεις: Ελληνοεκδοτική

Εικονογράφηση: ΦΟΥΡΚΑ ΠΕΓΚΥ

Πλησιάζουν τα Χριστούγεννα! Το νιώθεις και το βλέπεις γύρω σου παντού. Τα πάντα μετατρέπονται σε μια γιορτινή ατμόσφαιρα. Πολύχρωμα φωτάκια στις αυλές των σπιτιών, στα καταστήματα, στους δρόμους. Όλα στολισμένα. Περνάς από τους φούρνους και τα ζαχαροπλαστεία και ο αέρας σκορπά μυρωδιές από ευωδιαστά μελομακάρονα. Τα καταστήματα παιχνιδιών είναι τόσο ασφυκτικά γεμάτα λες και είναι έτοιμα να ξεχειλίσουν στο πεζοδρόμιο. Τι ωραία γιορτή, ίσως η καλύτερη του χρόνου...

Χριστούγεννα! Ο Θεός κατεβαίνει στη γη και γίνεται άνθρωπος για να μας ανοίξει το δρόμο για τον Παράδεισο και να μας διδάξει με το ίδιο Του το παράδειγμα τον σωστό τρόπο της πνευματικής ζωής...

Γεωργία Σαπαρδάνη

6.«Το χελιδόني που περίμενε τα Χριστούγεννα»

Συγγραφέας: Δόξα Κωτσαλίδου

Εκδόσεις: Ελληνοεκδοτική

Εικονογράφηση: Βανέσσα Ιωάννου

Ένα χελιδόني συνομιλεί με ένα σπουργίτι και θαμπώνεται από την περιγραφή της γιορτινής ατμόσφαιρας των Χριστουγέννων. Αποφασίζει, λοιπόν, να μην ακολουθήσει τους δικούς του στο ταξίδι τους προς τον ζεστό νότο, αλλά να μείνει για να ζήσει τα όσα θαυμαστά άκουσε...

Elida Sphata

7. «Το Φως των Χριστουγέννων»

Συγγραφέας: ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ΜΑΡΙΑ Ν.

Εκδόσεις: Ελληνοεκδοτική

Εικονογράφηση: Ζωή Χωριατέλλη

Σε μια πόλη, όχι πολύ μακριά από τη δική μας, οι κάτοικοι ξεκινούσαν τις προετοιμασίες για τα Χριστούγεννα μήνες πριν. Κρεμούσαν πολύχρωμες γιρλάντες στις πόρτες τους και στόλιζαν τι βεράντας και τα μπαλκόνια τους με πανάκριβα στολίδια και λαμπιόνια. Στους δρόμους υπήρχαν ατέλειωτες σειρές φωτάκια και στην πλατεία υψώνονταν περήφανα το πιο ψηλό χριστουγεννιάτικο δέντρο. Μια οικογένεια φτάνει στην πόλη αυτή λίγο πριν από τα Χριστούγεννα ζητώντας τη βοήθεια των κατοίκων της. Οι «νεοφερμένοι», όμως, είναι η απόλυτη παραφωνία στη λαμπερή τους πόλη, γι' αυτό και αποφασίζουν να τους διώξουν... Μια ιστορία για το αληθινό Φως των Χριστουγέννων. Το Φως που φωτίζει και ζεσταίνει τις καρδιές μας!

Ευβούλη Φραντζή

7.«Ο Καρυοθραύστης»

Συγγραφέας: E.T.A. Hoffmann

Εκδόσεις: Μίνωας

Εικονογράφηση: Γκαλότα Ρομίνα Μετάφραση: Πωλίνα Παπανικολάου

Την παραμονή των Χριστουγέννων η Κλάρα και ο Φριτς ανυπομονούν να ανοίξουν τα δώρα τους κάτω από το χριστουγεννιάτικο δέντρο. Το δώρο του νονού της Κλάρας, ένας ξύλινος καρυοθραύστης, θα κάνει αυτή τη μέρα ακόμα πιο μαγική. Το βράδυ, όταν όλοι πηγαίνουν για ύπνο, το μικρό κορίτσι παίρνει αγκαλιά τον καρυοθραύστη της. Και τότε ξεκινάει ένα μοναδικό ταξίδι σε έναν κόσμο παραμυθένιο... Η Κλάρα θα ζήσει μια ανεπανάληπτη περιπέτεια, χαρίζοντάς μας μία από τις πιο αγαπημένες κλασικές χριστουγεννιάτικες ιστορίες όλων των εποχών.

Γιώργος Χατζηνίκου

9.«Η νεραϊδούλα και ο Αϊ Βασίλης»

Συγγραφέας: Δόξα Κωτσαλίδου

Εκδόσεις: Ελληνοεκδοτική

Εικονογράφηση: Θανάσης Γκιόκας

Ο Αϊ-Βασίλης, απογοητευμένος από τη συμπεριφορά των ανθρώπων, αποφασίζει να μην ξαναμοιράσει δώρα.

Όμως, χάρη στις προσπάθειες των βοηθών του, της Νεραϊδούλας της Χαράς και της μαγικής αστερόσκονης που αυτή διαθέτει, τα πράγματα... μπορεί και να αλλάξουν.

Θέμα της παραμυθοϊστορίας μας, που ίσως... είναι ιστορία, είναι η Αγάπη.

Αν αυτή, είτε με τη μορφή αστερόσκονης είτε ενός γλυκού χαμόγελου είτε μιας ζεστής ματιάς, σκορπιστεί στον κόσμο μας, τα πάντα θα αλλάξουν και ίσως... γίνουν παραμυθένια!

Έρικα Τάση

10.«Το αγγελάκι των Χριστουγέννων»

Συγγραφέας: Χριστίνα Γιολδάση - Τσαούση

Εκδόσεις: Papier Land

Εικονογράφηση: Παντελίδου, Νόπη

Όσο μικρός κι αν είσαι πάντα μπορείς να τα καταφέρεις...

Το μικρό αγγελάκι ήταν λυπημένο γιατί δεν θα προσκυνούσε το Θείο Βρέφος, όπως τα μεγάλα αγγελάκια. Το μεγάλο αγγελούδι του είπε πως δεν μπορεί να έρθει κι αυτό στη γη γιατί δεν γνώριζε τις ψαλμωδίες. Το μικρό αγγελάκι όμως ήξερε την πιο σπουδαία ψαλμωδία ...

Τον Ύμνο της Αγάπης!

Τι λέτε θα ταξιδέψει τελικά στη γη, να προσκυνήσει το Θείο Βρέφος;

Γιώργος Ράσος

11.«Μιχαήλ»

Συγγραφέας: Σοφία Κοκκινίδου

Εκδόσεις: Ιεράς Μονής Αγίου Αθανασίου Εράτρης

Εικονογράφηση: Γραφικές τέχνες «Μελίσα»

... Μπήκε λαχανιασμένος στο εκκλησάκι. Στάθηκε κάμποσα λεπτά ακίνητος κοιτώντας και κοντανασάινοντας μπροστά στην εικόνα.

-«Είμαι ... Ο ... Μ... Ο Μιχαήλ», ψέλλισε.

-«Ο παππούλης στο παγκάκι του μεγάλου εμπορικού, μου ..., μου..., είπε πως ... δίνεις όταν σου ζητούν ... θέλω ...» κοντοστάθηκε.

«Θέλω ... μια ... μια μαμά!»

Πλησιάζει η μεγάλη γιορτή των Χριστουγέννων. Αυτό που επιθυμεί ο μικρός Μιχαήλ είναι να γίνει μέλος μιας οικογένειας. Θα πραγματοποιηθεί η επιθυμία του;

Ακολουθείστε τον στην περιπέτειά του κι ένα είναι σίγουρο...

Ο Μιχαήλ θα κερδίσει μια θέση στην καρδιά σας.

Γιώργος Ιωαννίδης

12.«Η μπουγάδα του Αϊ-Βασίλη»

Συγγραφέας: Ιωάννα Κυρίτση-Τζιώτη

Εκδόσεις: Παπαδόπουλος

Εικονογράφηση: Ελίζα Βαβούρη

Ο Αϊ-Βασίλης έβαλε μπουγάδα...
Κι έμεινε χωρίς ρούχα! Όλα μικρυναν και δεν τον χωράνε.

Τι θα κάνει τώρα;

Ποιός θα τον βοηθήσει να βρει ρούχα για να μοιράσει δώρα σε όλα τα παιδιά;

Ιωάννα Μαχαίρα

Δράση 9^η: «Έργα τέχνης με θέμα τα Χριστούγεννα»
από τους μαθητές της ΣΤ' τάξης

Δημοφιλή χριστουγεννιάτικα έργα τέχνης, αναπαριστούν σκηνές και δρώμενα από τις εορταστικές ημέρες.

Γνωστοί ζωγράφοι αποθανάτισαν με τα πινέλα τους όμορφες, καθημερινές στιγμές από τη μαγεία των Χριστουγέννων, αλλά και πίνακες με συμβολικά μηνύματα για τη γέννηση του Θεανθρώπου.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες της ΣΤ' τάξης του 2^{ου} Δημοτικού σχολείου Αμυνταίου αναζήτησαν στο διαδίκτυο τα έργα αυτά και τα παρουσιάζουν. Απολαύστε τα!!

Πηγή: <https://www.maxmag.gr/politismos/dimofili-christoygenniatika-erga-technis/>
<https://www.monopoli.gr/2018/12/21/istories/epikaira/288280/i-mageia-ton-xristougennon-mesa-apo-megala-erga-texnis/>
<https://peri erga.gr/2014/12/pinakes-me-thema-ta-christougenna/>

Στους παρακάτω συνδέσμους μπορείτε να δείτε και παρουσιάσεις με τα πιο δημοφιλή χριστουγεννιάτικα έργα τέχνης

- <https://www.youtube.com/watch?v=HskBO8OFQIA>
- <https://www.youtube.com/watch?v=fo3IS9CKKoo>
- <https://www.youtube.com/watch?v=fo3IS9CKKoo>

1.«Κάλαντα» Νικηφόρος Λύτρας

Ο πίνακας “Κάλαντα” του αξιόλογου ζωγράφου Νικηφόρου Λύτρα , είναι ο πρώτος του αφιερώματος στα χριστουγεννιάτικα έργα τέχνης. Φιλοτεχνήθηκε το 1872 και αποτελεί έναν από τους ομορφότερους πίνακες της ελληνικής ζωγραφικής. Το γνωστό έργο του Λύτρα είναι ένα από τα χαρακτηριστικότερα καλλιτεχνικά δείγματα που καθορίζουν όχι μόνο τον ίδιο τον καλλιτέχνη, αλλά και την ελληνική ηθογραφική ζωγραφική του 19ου αιώνα. Ο πίνακας ως χριστουγεννιάτικο έργο τέχνης χρησιμοποιεί λιτά μέσα, πλάθει μία ιδιαίτερα λυρική ατμόσφαιρα, αποτυπώνοντας μία ομάδα παιδιών που ψάλλουν τα χριστουγεννιάτικα κάλαντα στην αυλή ενός αγροτικού σπιτιού.

Πηγή εικόνας: enikos.gr

2.« Το χριστουγεννιάτικο δέντρο» *Albert Chevallier Tayler*

Ακόμα ένα χαρακτηριστικό χριστουγεννιάτικο έργο τέχνης αποτελεί ο πίνακας με τίτλο “Το Χριστουγεννιάτικο δέντρο ” του Βρετανού καλλιτέχνη Albert Chevallier Tayler (1862-1925), που ειδικεύτηκε στη ζωγραφική πορτρέτων. Ο πίνακας φιλοτεχνήθηκε το 1911 και απεικονίζει τη χριστουγεννιάτικη ατμόσφαιρα σε ένα αγροτικό σπίτι.

Πηγή εικόνας: en.wikipedia.org

3.« Ανάμνηση Χριστουγέννων» *Antonio Carcia y Mencia*

Ο Ισπανός ζωγράφος Antonio Carcia y Mencia(1853-1915), μεταφέρει τη δική του εορταστική ατμόσφαιρα με το χριστουγεννιάτικο έργο τέχνης “Ανάμνηση Χριστουγέννων”. Χιονισμένο τοπίο, το έλατο, το μικρό παιδί-άγγελος με την αγκαλιά του γεμάτη παιχνίδια και ένας γήινος Άι Βασίλης λευκοντομένος που κρατά το σακούλι με τα δώρα..

Πηγή εικόνας: perierga.gr

3.«Η μυστική γέννηση» *Sandro Botticelli*

Ένα από τα σημαντικότερα έργα του Ιταλού ζωγράφου Sandro Botticelli (1445-1510) αποτελεί το χριστουγεννιάτικο έργο τέχνης “Η μυστική Γέννηση”. Ο πίνακας φιλοτεχνήθηκε το 1500, είναι ενδεικτικός της θρησκευτικής έξαρσης της εποχής και αποτελεί μια εκδοχή του θέματος της προσκόνησης των ποιμένων. Κρύβει δε ένα βαθύ συμβολισμό.

Πηγή εικόνας: art22.gr

4.«Η προσκύνηση των ποιμένων» Δομήνικος Θεοτοκόπουλος

Ο Κρητικός καλλιτέχνης Δομήνικος Θεοτοκόπουλος ή El Greco εμπνεύστηκε το χριστουγεννιάτικο έργο τέχνης “Η προσκύνηση των ποιμένων” από το Κατά

Λουκάν Ευαγγέλιο. Ο πίνακας παρουσιάζει τους ποιμένες να κοιτούν με ευλάβεια αλλά και έκπληξη τη λάμψη που περιβάλλει την Παναγία και το Θείο βρέφος.

Η επιμήκυνση και η παραμόρφωση των σωμάτων προσδίδουν μία επιπλέον συναισθηματική φόρτιση στους θεατές που παρακολουθούν τη Θεία Αποκάλυψη, ερχόμενοι να προσκυνήσουν τον μικρό Ιησού.

Εντύπωση προκαλεί το αυτόφωτο Θείο

Βρέφος και η λάμψη του που αντανακλάται πάνω στα πρόσωπα των προσκυνητών. Ο πίνακας βρίσκεται στο Μουσείο Del Prado στη Μαδρίτη και δημιουργήθηκε για την Αγία Τράπεζα της εκκλησίας του Santo

Dominico el Antiguo το 1614.

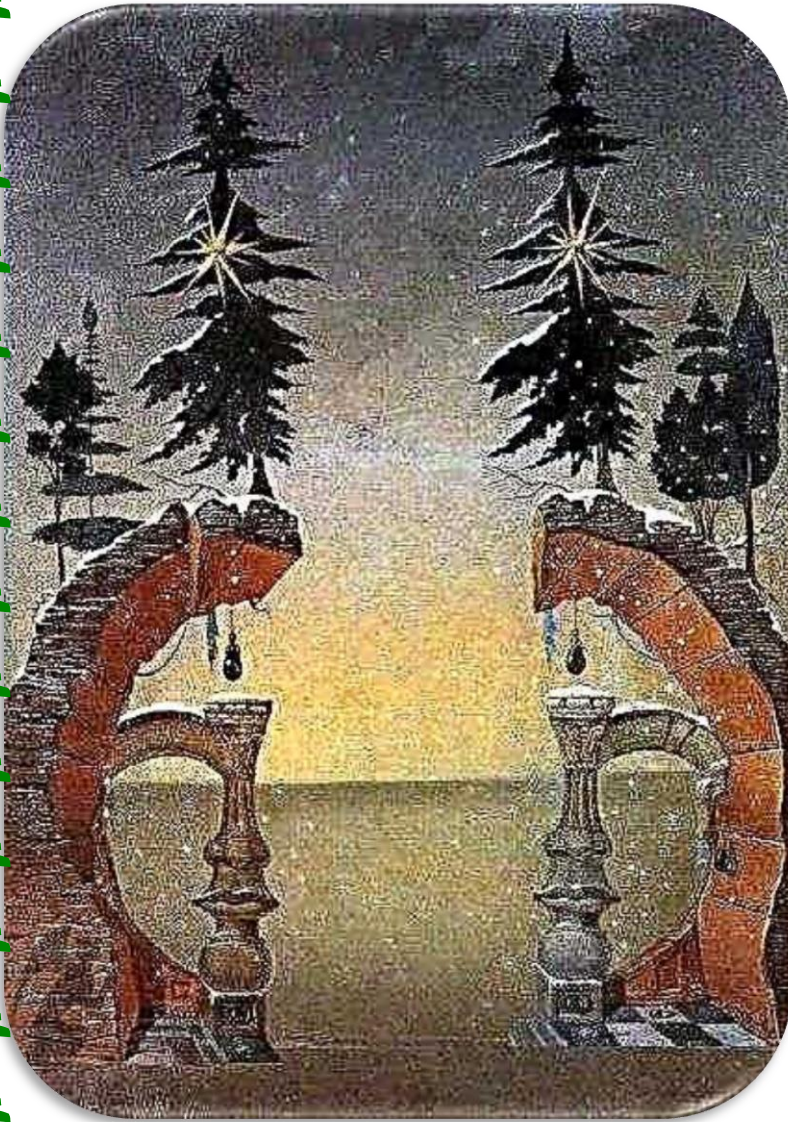
Πηγή εικόνας: art22.gr

5.«Χριστούγεννα» *Salvator Dali*

Η ζωγραφική του Salvador Dali “Χριστούγεννα” είναι φτιαγμένη σύμφωνα με τα αγαπημένα σουρεαλιστικά πρότυπα του καλλιτέχνη. Ο Νταλί προσπάθησε να δημιουργήσει ένα χριστουγεννιάτικο έργο τέχνης σύμφωνα με τη δική του οπτική στο θέμα. Ένας εξωτερικός παρατηρητής που δεν είναι εξοικειωμένος με τους πίνακες του μπορεί να μην καταλάβει καν τι απεικονίζεται σε αυτό. Θα δει μία απίδα σπασμένη στη μέση, ένα χειμερινό τοπίο μέσα στην καμάρα, ερυθρελάτες που αναπτύσσονται στα τούβλα της καταρρέουσας αρχιτεκτονικής δομής με

αστέρια της Βηθλεέμ στη μέση του καθενός.

Όμως ο Νταλί στον πίνακα των “Χριστουγέννων” του, χρησιμοποιεί βαθιά συμβολικές εικόνες αξιοποιώντας τα δύο διάσημα σύμβολα των Χριστουγέννων (η εικόνα του Αστέρα της Βηθλεέμ, το χριστουγεννιάτικο δέντρο ως σύμβολο της ανάστασης της αιώνιας ζωής, η εικόνα του χειμώνα, αφού τα Χριστούγεννα έρχονται το χειμώνα) . Παράλληλα χρησιμοποιεί σύμβολα που δημιούργησε ο ίδιος, όπως τη εικόνα ενός ανθρώπινου προσώπου ημικύκλια της απίδας. Πολλά σύμβολα επαναλαμβάνονται δύο φορές, δύο χριστουγεννιάτικα δέντρα, δύο αστέρια της Βηθλεέμ.

Πηγή εικόνας; el.uobjournal.com

«Μολύβια εν δράσει...»

6.«Χειμερινό τοπίο»
Friedrich, 1811

Χειμερινό τοπίο, Friedrich, 1811

«Μολύβια εν δράσει...»

7.Η Θεία Γέννηση, Giotto, 1303-1305

«Μολύβια εν δράσει...»

8. Η πομπή των μάγων
Gozzoli, 1459-1461

Η πομπή των Μάγων, Gozzoli, 1459-1461

«Μολύβια εν δράσει...»

9. Η Θεία Γέννηση
Sint Jans, 1490

Η Θεία Γέννηση, Sint Jans, 1490

«Μολύβια εν δράσει...»

11. Το ταξίδι των μάγων (1894)
James Tissot

Το Ταξίδι των Μάγων - Journey of the Magi, (1894)
James Tissot (1836 - 1902)

«Μολύβια εν δράσει...»

12. Nativity(1303-05)
Giotto

Nativity by Giotto(1303-05)

«Μολύβια εν δράσει...»

13. Nativity(1653)
Jacob Jordaes

The Nativity, (1653) *Jacob Jordaens* (1593-1678)

«Μολύβια εν δράσει...»

10.«Το δέντρο»
Βίγκο Γιόχανσεν

Πίνακας του Βίγκο Γιόχανσεν (1891).

«Μολύβια εν δράσει...»

11. Πίνακας του Μαρσέλ Ρίντερ(1898)

«Μολύβια εν δράσει...»

12. Χριστουγεννιάτικοι επισκέπτες
Frederick Daniel Hardy - 1869

«Μολύβια εν δράσει...»

13.Χριστουγεννιάτικα δώρα *Hugo Oehmichen, 1882*

«Μολύβια εν δράσει...»

14. Η γαλοπούλα
Robert Braithwaite Martineau

«Μολύβια εν δράσει...»

15.Χριστουγεννιάτικα φρούτα και
ξηροί καρποί
Eloise Harriet Stannard

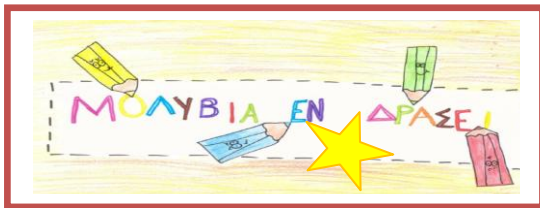

«Μολύβια εν δράσει...»

ΜΑΘΗΤΙΚΗ, ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ, ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΟΥ 2ου ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ
Τεύχος 4^ο, 30 Δεκεμβρίου 2022

2^ο Δημοτικό Σχολείο Αμυνταίου, Αναλήψεως 2, 53200, Αμύνταιο

Τηλέφωνο επικοινωνίας: 2386022353 email: mail@2dim-amynt.flo.sch.gr

Δεκέμβριος 2022

«Χριστούγεννα ήρθαν πάλι!»

Συντακτική ομάδα (ΣΤ' τάξη):

Κωνσταντίνος Γαργάνης, Αμίνα Γκόλα, Χρήστος Ελευθεριάδης,
Κωνσταντίνα Δημητρίου, Νικολέτα Καρυλίδου,
Κωνσταντίνος Κουτσουρίδης, Παρασκευή Κωνσταντίνου,
Ράσος Θεμιστοκλής, Σούλης Άγγελος, Τριάδα Τρυφωνοπούλου,
Τσάλκος Φώτιος, Σταυρούλα Χατζηκωνσταντίνου

Ομάδα υποστήριξης
οι εκπαιδευτικοί:

Βενετία Ευθυμίου, Μαρία Θεοχάρη, Λιασόπουλος Δημήτρης

Οργάνωση & επιμέλεια: Μαρία Θεοχάρη